

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	celo leto K 24—	celo leto v upravnistvu prejeman:	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—	pol leta 11—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50	četrt leta 5:50	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90	na mesec 1:90	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
 Glavni uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan izven izvenrednih nedelje in praznikov.

Inserati veljajo: peterskopna pečit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istojobne vpslatve naročnine se ne ozira.
 „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto K 25—	za Nemčijo:	celo leto K 30—
pol leta 13—	pol leta 13—	pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6:50	četrt leta 6:50	četrt leta 6:50	četrt leta 6:50
na mesec 2:30	na mesec 2:30	na mesec 2:30	na mesec 2:30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
 Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica: št. 5 telefon št. 85

Iz parlamenta.

Dunaj, 17. januarja.

Ponovoletna parlamentarna sešja počasi pričenja. Zbirajo se odseki in vrše se parlamentarne in politične konference, da se pečajo zakonodajnim in političnim gradivom, ki se je nabralo preko poštne. Čez dober teden se sestane plenum zbornice h kratkemu zasedanju. Ta kratka sešja parlamenta naj bi bila po mnenju vlade popolnoma posvečena eni edini nalogi — takozvanemu malemu finančnemu načrtu.

Priloge za to zakonodajno nalogo pa so se precej nesrečno pričele, pričeli smo o neuspehu konvencije strank večine in o razburjenju, ki so ga te »pripravljalske konference« izvale pri opoziciji. Včerajšnja prva sešja finančnega odseka je potekla pod neugodnimi avspicijami — formalne debate in komaj se je danes posrečilo preiti v meritorno razpravo o zakonu glede zvišanja davka na žganje.

Predlog referenta Steinwenderja zahteva, da naj znaša v bodoče davki na žganje 1 K 40 vin., oziroma 1 K 60 vin. Glede teh stavkov bo gotovo mogoče priti do sporazuma, akeravno si nazorji še silno nasprotujejo: socialni demokratje stojijo na stališču, da pomeni vsako zvišanje žganjarskega davka socialnopolitično hibo ter zahtevajo, naj se raje odpravijo privilegije takozvanih zemeljskih (domačih) žganjarji, ki so enino v korist veleposilstva. Rusi pa so danes stavili predlog na monopoliziranje žganjetočev, ki bi zagotovo državi, oziroma deželam okoli 240 milijonov novih dohodkov.

Debatna o davku na žganje se bo vršila v treh oddelkih in prorojujejo ji razmeroma gladek potek.

Težje bo šlo za razpravo o zvišanju, oziroma reformi osebnodohodninskega davka. Najbolj sporne točke so tam, predvsem vprašanje vplogleda v knjige in pa vprašanje, pri katerem dohodninskem razredu naj zvišanje prične.

Pozabiti tudi ne smemo, da uvidevajo sicer vse stranke potrebo novih denarnih virov in torej potrebo finančne reforme, da je vlada sicer navezala nove davke na popularno priprave službene pragmatike in pa

saniranje deželnih financ, — da pa so se oni zmotili, ki menijo, da se bo dala davčna reforma izvršiti brez ozira na politične odnose in konstelacije.

Razprave v finančnem odseku pokažejo skoraj, da je uvedba novih davkov s pomočjo kake slučajne ad hoc sestavljene večine nemogoča. Že danes je gotovo, da se je vlada optimistično prenačljila, ko je odložila napovedni rok za osebno dohodnino do 15. marca, upajoč, da bo davčna reforma do takrat že pod streho. Ta nada se vsekakor ne bo izpolnila — kajti politične razmere postajajo mesto boljše — slabše.

Sedaj je pričel razpad tudi v »Poljskem klubu«, nekdanjem vzoru narodne solidarnosti. Sovinistične protirusinske stranke obsojajo stališče večine in zlasti predsednika poljskega kola dr. Lea v zadevi rusinske univerze, nazivajo njegovo ravnanje ilojalno in v današnji seji skupne poljske parlamentarne organizacije je prišlo do odkritega ekleta baš v trenutku, ko je šlo za debato o osnutku cesarjevega lastnoročnega pisma, ki bi naj podelilo Rusinom narodno vseučilišče . . .

Zanimiva razprava se je vršila v socialnopolitičnem odseku, kjer so razni govorniki ostro kritizirali postopanje vlade v zadevi izseljeniške koncesije Canadian - Pacific - Railway. Zagovor vlade je nad vse karakterističen. Sekcijski šef Riedel je takorekoč identificiral interese države s kupcijskimi zadevami ameriške družbe, pel hvalo in slavo njeni kanadijski politiki in poudarjal blagoslov, ki ga prinesejo parniki tega podjetja v Trst. Za Trst blagoslove, za narod pogube, ki jih hoče vlada omejiti z regulativom, katerega se bo morala družba držati in pa z obljubo — da bo novi izseljeniški zakon skoraj predložen parlamentu.

Novi predsednik francoske republike Poincaré.

Dosedanji francoski ministrski predsednik je bil včeraj v Versailles izvoljen za predsednika francoske republike. Volilni boj je bil nenavadno hud. Toda ta boj se ni bil med posameznimi političnimi strankami, temveč med posameznimi kandidati.

In kakor hitro so se priglasi posamezni kandidati, že so se je spletali razne intrige. Že od prvega začetka je bil najresnejši in najnevarnejši kandidat Poincaré. In ker niso mogli direktno proti njemu intrigirati, so uporabili neznaten dogodek, reaktiviranje Du Paty de Clama, da spravi Poincaréja v mučno situacijo. Toda ta je takoj spoznal, zakaj gre, in je sprejel demisijo vojnega ministra Milleranda.

Ne čudimo se, da je Poincaré zmagal, ker je znano, da je ravno on najpopularnejša oseba na Franco-skem. In če bi se volitev vršila s plebiscitom, bi bil Poincaré nedvomno izvoljen z velikansko večino.

Toda tudi izven Francije uživa Poincaré največje simpatije. Ugled si je pridobil posebno od tedaj, ko je potoval v Petrograd, in pa s svojim iniciativnim nastopom v balkanskem vprašanju. Samo v Nemčiji niso prav posebno zadovoljni z njim. Poincaré je rojen Lotinžan, kar je v Franciji znamenje večjega in iskrenjšega patriotizma, s katerim je seveda združen ideal, dobiti nazaj izgubljene province. In vsled tega bodo v Nemčiji smatrali izvolitev Poincaréja za poživljenje revanšne misli. Poudarjajo tudi, da se je v političnih govorih Poincaréjevih šestokrat oglasil ta patriotski ton. Pravijo pa tudi, da se Poincaré, dosedanji faktični voditelj francoske politike, ne bo zadovoljil samo z reprezentacijo, temveč da bo predsednik z lastno voljo in iniciativno. Vse dosedanje politično delovanje Poincaréjevo pa kaže, da je Poincaré navzlic svojemu vrlému patriotizmu tudi premišljen diplomat, tako da njegova izvolitev ne pomenja nikakoršne nevarnosti za mednarodno situacijo.

S kakšnimi sredstvi se je delovalo pri volitvi najvišjega funkcionarja republike in kakšno vzemirjenje je vladalo pri volitvi, je razvidno iz sledečih poročil.

Neposredno pred volitvijo je poljedelski minister Pams podal demisijo. Predsednik Fallières je demisijo sprejel ter povelil interimistično vodstvo poljedelskega ministrstva trgovinskemu ministru Ferdinandu Davidu.

V gradu Versailles je že na vse zgodaj vladalo živahno življenje. Iz vseh držav so prišli častniki. Kolodvorji in železniške proge so bile vojaško zastražene. Mnogo parlamentarcev je prišlo precej časa pred volitvijo, da se orientirajo. Na stopnicah in hodnikih gradu Versailles je bila velikanska gneča. Morali so telefonirati po orožništvo, da je napravilo red ter izpraznilo stopnice na galerijo. Kar naenkrat se je raznesla vest, da je prišlo med Clemenceaujem in Poincaréjem do ostrega prepira, ki bo povzročil dvoboj. Posl. Pelletan je z vsilo deloval na to, naj se postavi nov kandidat, da se tako doseže slova.

Točno ob eni je stopil v dvorano senatni predsednik Dubost, ki so ga pozdravili z navdušenjem. Ovacij so mu priredili, ker se je odpovedal kandidaturi, da s tem omogoči edinstvo v republiki. Ko je čital tozadevna določila o volitvi predsednika, je zaklical monarhist marquis de Dion: Mi prostujemo proti volitvi. Mi nočemo ničesar o tem vedeti! Predsednik Dubost je to ostro grajal ter izjavil, da nima po ustavi nihče drug pravice govoriti nego predsednik.

Predsednik je nato imenoval 36 skrutinatorjev ter odredil glasovanje. Med skrutiniranjem je vladala v dvorani med parlamentarci veliko razburjenje, da so morali poklicati orožništvo, ki je napravilo red. Ko se je seja zopet začela, so razglasili izid volitve. Pri tej volitvi je 868 članov kongresa oddalo svoje glasove. Absolutna večina je znašala 435 glasov. Dobili so: Poincaré 429, Pams 327, Vaillant 63, Deschanel 18, Ribot 16, Bourgeois 4, Millerand 3, Mascurod 2, Delcassé 2, Dubost 1 in Rochefort 1 glas. Vsled tega je bilo treba še enkrat voliti.

Pri drugi volitvi je bil Poincaré s 483 glasovi izvoljen za predsednika republike. Pams je dobil 296 glasov, Vaillant pa 69 glasov.

Novi predsednik francoske republike Raimond Poincaré je bil rojen 20. avgusta 1850. v Barle - Duc v departmaju Meuse. Študiral je v Parizu jus ter se posvetil advokaturi. L. 1886. je bil imenovan za kabinetnega šefa v poljedelskem ministrstvu, leta 1889. je bil v departmaju Meuse iz-

voljen v poslansko zbornico, kjer se ni pridružil nobeni stranki ter se predvsem interesiral za finančna vprašanja. V ministrstvu Dupuis je postal naučni minister, toda še v istem letu, 25. novembra 1893. je demisioniral s celokrpnim ministrstvom. Ko je naslednje leto Dupuis zopet postal ministrski predsednik, je povelil Poincaréju portfelj finančnega ministra. Ko jo Dupuis zopet odstopil, je demisioniral tudi Poincaré. Od meseca januarja 1895. do 28. oktobra istega leta je bil zopet naučni minister v kabinetu Ribot. In ko je odstopil, je bil izvoljen za prvega podpredsednika zbornice. 10. januarja 1912 je podal ministrski predsednik Caillaux svojo demisijo, in Poincaré je dobil nalogo sestaviti novo ministrstvo. V svojem kabinetu si je Poincaré pridržal vodstvo zunanje politike. In kako je to svojo nalogo izvrševal, je znano.

Stavka v Vevčah

Stavka v Vevčah še ni končana navzlic opetovanim klerikalnim shodom in intervencijam. Včeraj je hotelo ravnateljstvo s silo pometati delavske rodbine iz tovarniških stanovanj na cesto, na mraz in sneg. Kdor pozna ne nekoliko valovanje gospodarskega življenja, je moral že vnaprej vedeti, da ta stavka ne more imeti ugodnega uspeha za delavstvo. Krvavi boji na Balkanu, vojna nevarnost v vsej Evropi, skrajno kritične gospodarske razmere, velike krize na tržiščih — vse to je slabo predznamenje za ugoden uspeh kake stavke. Mi vemo, da delavstvo v Vevčah niso poslana tla s cvetkami in da se morajo težko boriti za svoj obstanek, za svoj vsakdanji kruh. Toda navzlic temu prepričanju bi ne imeli poguma pognati delavstvo v stavko v času, ko je ravno tovarna v Vevčah komaj čakala, da izbruhne stavka in da na ta način za dalj časa preneha z delom.

Nepobitno dejstvo je namreč, da je ravno ta tovarna največ svojih izdelkov izvozila na Balkan in v Levanto. In če delavstvo stavka par mesecev, tedaj vsled tega tovarna prav nič ne trpi, temveč ima le dobiček od tega, ker ji ni treba plačevati delavskih mezd. In če klerikalci delajo z vsemi sredstvi na to, da vzdr-

LISTEK.

„Slovenska Matica.“

Lanske publikacije »Slovenske Matice« so večinoma leposlovne vsebine. Edino izjemo tvori »Zbornik«, ki prinaša dva živatopisa: »Abbe Martin Kural« je ime prvega; spisal ga je češki profesor iz Olomuca dr. M. Remes. Pisatelj imenuje svoj spis: »Življenjepisna črtica in prispevek k zgodovini narodnega prebujenja Slovencev«. Martin Kural je bil zanimiv in nenavaden mož, slovenski pesnik in buditelj, ki je živel koncem osemnajstega in začetkom devetnajstega stoletja. Rojen je bil v Zabnici pri Škofji Loki, vstopil v duhovski stan in je umrl v samostanu v Mirovu, moravskem mestecu, kjer je bil interniran radi nekakih navideznihih prestopkov, radi zvez s italijanskimi revolucionarji in sploh radi svojega svobodomiseistva. Bil je prijatelj Linhartov in je z njim mnogo občeval in dopisoval, živel je nekaj časa v Italiji in v Lvovu, kjer je bil uradnik vseučiliške knjižnice, a je to mesto moral kmalu zapustiti vsled neklih nerodnosti, ki so nastale v knjižnici. Kural je bil več več jezikov in radi tega bogatega znanja so mu bile odprte vse literature. Za nas je zato velikega pomena, ker je spadal k onim možem, ki so v dobi naj-

večjega propada slovanstva v Avstriji delali na tem, da prebude slovenski jezik in njegovo slovstvo. Šafarik pravi o njem, da je bil »spreten latinski, nemški in kranjski pesnik«. — Drugemu spisu je naslov »Slomškov učitelj Ivan Anton Zupančič«, opisal ga je dr. Fr. Ilešič. Tuč, ta živatopis je zanimiv, ker nam riše življenje moža, ki je bil po Slomškovih besedah »odlični, živahen pesnik«, ki je budil v svojih učencih ljubezen do domovine in do slovenskega naroda. Zupančič je bil rojen v Ljubljani, študiral kasneje teologijo, a jo ostavil, ker je hotel biti pesnik. Za dobe Napoleonovih vojn je bil suplent na ljubljanski gimnaziji in kasneje v Celju. Odtod je šel v Maribor, potem v Koper, kjer ga spopade delirij tremens. Umrl je tako ubog, da ni mogel plačati svojega pogreba. — Vse kakor danes!

Med leposlovnimi knjigami je Matica izdala letos pesniško zbirko R. Peterlina - Petruške »Pocesti in stapi«. To je lirika slovenskega poeta - bosjaka, ki ima za seboj prezanjivo in burno mladost v vojaški službi, na begu, na svojih potovanjih po Balkanu, po Rusiji itd. Njegova lirika sicer ni kaj posebnega, a izšle so pri nas tudi že slabše pesniške zbirke, in kritika jih je primeroma blagohotno sprejela. Peterlin ima lep pesniški dar, prijetno dikso, precej čuvstva in mnogo navno. Ljubezen in natura — to so predmeti njegove muze, časi spominja

nekoliko na svoje vzornike, a je v celoti zbirka čedna in obsega nekaj prav lepih pesmi. Kogar zanimajo in vesele lirčni izlivi mehke in naivne duše, bo našel tu dosti srčnega užitka. Zato je »Matica« storila prav, da jo je izdala in pokazala svojim članom verno in popolno pesniško sliko poeta - romarja.

V »Zabavni knjižnici« so štirje manjši spisi. Prvi je novela F. Milčinskega »Zločinci«, ki bo pač najboljši v tej knjiži. V »Zločincih« je dosti pisateljevega humora, nedolžne ironije in šegavosti, z jovično in široko gesto nam pove marsikako bridko resnico. Dovpitno možje so ti zločinci in prav dobro so očrtani, kljub temu ne moremo popolnoma verjeti povesti majorja Trna. Stvar ni čisto utemeljena, a čitatelj večino ne bo mislil na absolutno verjetnost in možnost, ker je ves način pripovedovanja tako lahak in naraven, da radi prijetne zabave ne utegne misliti na to. — Nadalje objavlja Fr. Milčinski v tej knjiži »Mladih zanikarjev lastne živatopise«. Ta spis mi moče ugajati in ne spada v leposlovno knjižo. To spada v policijsko kroniko, deloma še v kak dnevnik, čeprav je tudi tam rubrika »izpred sodišča« pisana ne redko boljše in zanimivejše. — J. Premk in I. Lah sta objavila vsak manjšo črtico v svoji zbirki. Oba sta nekoliko gostobesedna in zato utrudljiva.

V »Kneževih knjižnicah« najdemo dr. Fr. Detelovo povest »Tujski pro-

met«, ki je suhoparna kot naslov. In vendar je id-ja povesti originalna, ker se obrača proti tujskemu prometu iz gospodarskih in moralnih ozir. Pisatelj je hotel dokazati, da tujski promet kvari ljudstvo, zlasti mladino, da propadajo kmečki domovi in prihajajo k nam tuji. To je ideja, o kateri bi se dalo razpravljati in ki bi vsled svoje važnosti in narodnega in gospodarskega pomena zaslužila več pozornosti in umetniškega uvaževanja. Pisatelj je idejo pretvoril v tendenco in jo rešil v svojem smislu popolnoma neumetniško in neresnično. Motivacija je slaba, risanje značajev površno, in sploh manjka povesti umetniškega temperamenta in duha. Snov je obdelana mrtvo in brez navdušenja in čistega ognja, temveč nekako mehaniško. Fabula je vsakdanja in v čitatelju ne more vzbuditi zanimanja, k večjemu nezadovoljnost nad pisateljevo enostranostjo. — Zakaj se mora Ivan popolnoma izgubiti, saj je vendar začetkom povesti simpatičen, trezen in podjeten mlad mož? Zakaj hoče Ivan laškega lesotrčca vreči v nekako brezno? Kje je tu psihološka možnost? Ali ni velikanska navidnost tista homatija glede Uršinega denarja? Itd.!

Knjiga, s katero je »Matica« v resnici zelo ustregla svojim članom, pa so »F. M. Dostojevskega »Zapiski iz mrtvega doma«, ki jih je pisatelj zamislil tekom svojega robovanja v Sibiriji. Leta 1849. je bil

namreč obtožen socialistične propagande in obsojen na smrt, a kasneje je bil pomiloščen na štiriletno ječo v Sibiriji. V Omsku se je začelo njegovo trpljenje, a njegova opazovanja in doživljanja nahajamo v »Zapiskih iz mrtvega doma«, v katerih je opisal vse grozote nesrečnih razmer med kaznjenci v Sibiriji. V tem spisu se nam kaže Dostojevski zastopnika socialnega realizma, umetniška vrednost »Zapiskov« je v genialni kombinaciji temnih strani življenja in svetlih strani človeške duše ter v krasnem realističnem črtanju narodnih hudodelskih tipov. Dostojevski je to pisal s svojo srčno krvjo, v »Zapiskih« slišimo glas plemenitega človeka in pravega kristjana, glas srca, ki govori besedo oduščenja in ljubezni. Religiozna tendenca te lepe knjige, ki je v kras svetovni književnosti, obstoji v tem, da pisatelj išče skrito moralno moč v človeku, ki neomajno veruje v njegovo moralno svobodo in odkriva tudi najskritejše sledove duševne lepote. Vse to prinaša pisatelj iz »mrtvega doma« na svetlobo življenja in svobode, on ima samo besede oduščenja, miru, samo čuvstvo bratstva za te nesrečnike.

Poleg teh knjig je »Matica« še izdala »Letopis« brez imenika članov, kar je hvalevredno; v njem je nekaj statistike o Maticinih članih in še par manj važnih spisov.

Summa: Slovenska beletrija letošnjih publikacij ni »Matica« v po-

že delavstvo v stavki, tedaj tega ne delajo v interesu delavstva, temveč predvsem v interesu tovarne.

Klerikalci se sicer hvalijo, da so dosegli tuptam kak malenkostni uspeh — toda ta uspeh so dosegli s privoljenjem tovarne le v to svrhu, da vzdrže delavstvo v prepričanju, da bo delavstvo končno vendarle s pomočjo klerikalcev doseglo to, kar zahteva. Nehote se nam vzbujajo sum, da delajo gotovi klerikalni mogotci roko v roki z merodajnimi osebam v tovarniškem vodstvu, vsaj je javna tajnost, kako sta pred kratkim dva klerikalna mogotca iz Dev. M. v Polju posredovala na Dunaju in kako sta se med potjo veselila svojih uspehov in kako je neki višji tovarniški uradnik, ki pa zdaj ni več v Vevčah, direktno delavstvo nagovarjal, naj ne gre na delo. Iz vsega tega je torej jasno, da klerikalci nočejo, da bi delavstvo delalo, temveč da bi delavstvo toliko časa vzdržalo v stavki, da se gospodarske razmere vsled vojne na Balkanu in vsled napetega mednarodnega položaja zboljšajo in s tem tudi produkcijske razmere vevške tovarne.

Kakor hitro pa se te gospodarske razmere zboljšajo, je popolnoma jasno, da bo vevška tovarna vsled velikega, najbrže večjega poplavanja nego pred vojno morala začeti z delom. In tedaj bo sprejela tudi stavkajoče delavce zopet v delo. Seveda bodo tedaj klerikalci zavpili: Glejte, delavci, kakšen uspeh smo vam dosegli! Toda to ne bo uspeh klerikalcev, temveč posledica naravnega razvoja gospodarskih razmer in konjunktura. Kdor dobro vidi in kdor jasno in nepristransko presoja sedanje žalostne razmere med delavstvom v Vevčah, ta mora priti do prepričanja, da je posredovanje in hujšanje izvestnih klerikalcev pri stavki v Vevčah grda komedija, ki je v korist tovarne in teh klerikalnih mogotcev, delavcem pa v veliko škodo. In če je klerikalna večina deželne odbora dala že znano podporo za stavkajoče — za katero je župan Dimnik nakupil nekaj premoga — tedaj gre pri tem pač predvsem za dr. Šusteršičev mandat, ker klerikalci dobro vedo, da bodo svojim volilcem — in občina Dev. M. v P. ima največ volilcev v dr. Šusteršičevem volilnem okraju — natresli v obliki premoga mnogo peska v oči... Del delavstva že izprejeda to zahrbtno dvojno igranje klerikalcev, vendar pa si ne upa tega jasno in odkrito povedati, ker se še nekoliko boji mlačevnosti klerikalne stranke.

Skrajni čas pa je, da se delavstvo v Vevčah otrese klerikalnega jeroštva in političnega izrabljanja ter da se postavi na lastne noge. In če se bo delavstvo otreslo tega, tedaj bo začelo tudi treznejše misliti in bo brezdomno doseglo, da se ugodni, četudi ne v sedanjih kritičnih časih, njihovim upravičenim zahtevam. Klerikalcem pa kličemo: Ne izrabljajte vsaj teh stradalostnih siromakov — delavcev v tej grozni zimi in pri teh neznošnih gospodarskih razmerah v svoje politične in samopasne namene!

Med vojno in mirom.

Nota veselil.

Včeraj ob 4. popoldne so izročili veleposlaniki v Carigradu korporativno turški vladi noto veselil.

Nota pripominja uvodoma, da Turčija ni dosti pozorna na mogoče posledice vojne ter opozarja nato na veliko odgovornost, ki jo prevzame, če nadaljuje vojno. Veselile opozarjajo Turčijo na veliko odgovornost, ki jo prevzame, če nadaljuje vojno. Veselile opozarjajo Turčijo na veliko nevarnost, ki grozi Carigradu in na možnost, da se vojna razširi tudi na azijske provincije Turčije. Nota tudi naglašja, da bo potrebovala Turčija po sklenjenem miru moralne in materialne podpore veselil, ter svetuje porti, da naj odstopi Odrin Balkanski zvezi. Muzlimanska posest, zlasti pa svetišča grobovi in mošeje bodo balkanske države respektirale. Glede Egejskih otokov zastopa nota stališče, da se mora ureditev tega vprašanja definitivno prepustiti veselilam ter zagotavlja nadalje, da se bo ureditev tega vprašanja izvršila na način, ki izključuje vsako možnost, da bi Grška kršila turške interese. O sili, ki bi jo uporabile veselile v slučaju, da se Turčija ne vda, nota ne govori ničesar.

V dunajskih diplomatskih krogih ne pričakujejo direktno odklanjanja odgovora Turčije, pa tudi ne odgovora, ki bi jasno in nedvoumno priznal zahteve veselil. Tudi v krogih balkanskih delegatov v Londonu so mnenja, da bo porta odgovorila tako, da bo mogoče zopet nadaljevati mirovna pogajanja.

Turški parlament.

O vpklicanju parlamenta se izve iz Carigrada sledeče: Veliki vezir je sultanu preteklo soboto z ozirom na pripravljajočo se noto veselil in z ozirom na grožnjo z intervencijo res svetoval k miru in obenem ponudil svojo demisijsko. Sultan pa je zopet izjavil, da Odrina ne bo odstopil, obenem pa je dal velikemu vezirju zagotovilo svoje neomajne naklonjenosti ter mu svetoval, da ne bo padla vsa odgovornost na njega, da naj skliče parlament. Veliki vezir je pripomnil, da je to nemogoče, ker je parlament razpuščen, pač pa more sklicati sultan izredni državni zbor, kakršnega je sklical svoj čas Midhat paša, dasiravno tudi ta divan ni izpolnil nad, ki so se stavile na njega. Ravno krščanski člani državnega zbora so glasovali takrat, da se izkažejo zelo lojalne in nekoliko tudi pod pritiskom kamarile, za vojno z Rusijo in proti uvedbi reform. Podobno se lahko zgodi tudi sedaj.

Kljub temu se je sultan z veseljem oprijel ideje sklicanja divana. Veliki vezir je nato preklisal svojo demisijsko, obljubil pa je, da bo sklical državni zbor šele, če se bodo razbili vsi posredovalni poskusi. Državni zbor bi se lahko v kratkem sklical na ta način, da poverijo provincijalne oblasti svoje zastopstvo kakim 100 veljakom, ki se nahajajo v Carigradu. Voditelji mladoturškega komiteja ki jih je sultan v nedeljo sprejel, so se izjavili najprej za nadaljevanje vojne za Odrin in Egejske otoke. Izjavili pa so se tudi za sklicanje državnega zbora, ker bi moral ta, če bo res sestavljen iz dobrih turških patriotov, glasovati za nadaljevanje vojne. Izrekli so tudi svoje obžalovanje, da je kabinet zamudil, razpisati med premirjem nove volitve za parlament. Mladoturško odposlanstvo je tudi izjavilo, da komite nikakor nima namena, strmoglaviti kabineta Kiamil paše, marveč da zasleduje komite namen, če Kiamil paša prostovoljno odstopi, sestaviti koalicijski kabinet, nikdar pa ne kabineta, ki bi bil po

svoji večini sestavljen iz članov komiteja.

Značilne za razmere v Carigradu so zlasti demonstracije, ki se ponavljajo dan za dnem. Tako so se vršile pred par dnevi velike demonstracije na velikem trgu pred Sofijino mošejo, kjer je ljudstvo demonstrialo za nadaljevanje vojne in proti Kiamil paši. Neki derviš je govoril na pokopališču pri Aji Sofiji ter proklical Kiamil pašo, če preda Odrin kristjanom.

Demonstracije so dosegle ravno svoj vrhunec, ko je v diru prijahala konjenica iz vojašnice pri vojnem ministrstvu in demonstrante razgnala z golimi sabljami. Tudi demonstrante pred vladno palačo je vojaštvo brezobzirno razgnalo. Poskusi nekaterih fanatičnih dervišev, priti v vojašnice kurdijskih konjenikov in jih naščuvati, da se pridružijo demonstrantom, so se izjalovili, ker je sultan dan poprej vojske obdaril. Agitatorje so aretirali. Kljub temu pa ščuvanje še nikakor ni ponehalo.

Medšidije.

Iz Aten poročajo, da so turško križarko »Medšidije« predvčerajšnjim videli pri Mikonosu in pozneje pri Amorgasu.

Grška pomožna križarka »Makedonija« je bila pri obstrcljevanju zadeta od granate v skladišču premoga ter je tam izbruhnil ogenj. Poveljnik je dal zato ladjo hitro potopiti. Ladja moli do polovice iz vode. Sedaj delajo na tem, da bi ladjo zopet dvignili.

Turška križarka »Medšidije« je odplula najbrže pred Smirno, ker se ji sicer lahko zgodi, da ji zmanjka premoga.

Skader.

Iz Bara poročajo, da se Essad paša pred par dnevi zopet poskusil izpad iz Skadra, ter se mu je posrečilo, potisniti oblegovalce iz važnih postojank pri Jubani. Srbi so imeli pri tem baje 400 mrtvih in ranjenih. Črnogorci, ki oblegajo Skader z obeh bregov Skadrskega jezera, niso bili zapleteni v boj. V Skadru baje ne vlada prevelika skrb. Vojaštvo ima živil še za en mesec. Albanska avtonomija je izzvala baje med prebivalstvom zadovoljnost. Pred par dnevi je baje Essad paša, ki je Albanec iz Pirane, posredoval pri vrhovnem poveljniku Hassan Riza begu, da naj se razobesi albanska zastava namesto turške in da naj se brani mesto v imenu albanske avtonomije. Hassan Riza beg je privolil v to, pod pogojem, da dobi za to sultanovo dovoljenje. Sedaj so se obrnili na sultana.

Stajersko.

Naši klerikalni »narodnjaki« in slovensko šolstvo na Spodnjem Stajerskem. Ker je deželni poslanec dr. Kukovec ostro kritiziral način postopanja slovensko - klerikalnih obstrukcionistov v štajerskem deželnem zboru in celo dokazal, da nam taka brezcilna in strankarsko politična obstrukcija v narodnem in gospodarskem oziru samo škoduje, so se spravili v Mariboru nad njega, s trditvijo, da se nam štajerskim Slovincem že na šolskem polju gode tako neznozne krivice, da se zaradi njih mora obstruirati v štajerskem deželnem zboru in da je torej vsaka naša kritika in obsodba klerikalne obstrukcije nenarodna. Ta trditve je

proračunana jako dobro za tiste ljudi, ki od dneva do dneva vse javne dogodke pozabijo. Pri onih, ki pa naše javno življenje le količkaj zasledujejo, mora vzbuditi taka urnebesna hinavščina le najostrejši odpor. Kar začnimo pri — obstrukcionistih samih. Največ, kar so zahtevali za izboljšanje sedanjih razmer v deželnem šolskem svetu, je to, da bi bil izvoljen vanj poleg več nemških nacionalcev in enega nemškega klerikalca tudi še eden izmed slovensko-klerikalnih poslancev v deželnem zboru. Kakor so sedaj razmere v deželnem šolskem svetu, bi to nam Slovincem nič, čisto nič ne koristilo, pač pa bi imeli klerikalci svojega denuncijanta za narodno - napredno učiteljstvo v deželnem šolskem svetu. Ne bomo niti spominjali na besno preganjanje naprednega učiteljstva na Kranjskem, spomnili bomo samo na vlogo, ki jo je igral dr. Verstovšek napram naprednemu učitelju Knaflču in na vlogo, ki jo je igral dr. Benkovič napram tako zaslužnemu naprednemu nadučitelju Gradišniku v Celju. In podobnih slučajev je še dolga vrsta... Take cilje zasleduje klerikalni »narodnjak« glede »obrambe« slovenskega šolstva in učiteljstva v Gradcu. Kdor ni slep in gluhi, bo videl in slišal, da obstrukcije s takimi »narodnimi« cilji ne maramo! In pojdimo dalje: Ista klerikalna stranka je mirno požrla ustanovitve enega in kasneje (letos) kar treh novih nemških nadzorovalnih okrajev na Spodnjem Stajerskem, ista stranka, ki je pustila Dreflaka priti v Maribor, ista stranka, ki ne stori niti za naše srednje, niti meščanske, niti strokovne šole niti koraka, ker bi lahko odgojevala »liberalni« značaj, ista stranka, ki obstruira na Dunaju za vse drugo, samo za razširjenje slovenske gimnazije v Celju ne, ista stranka, ki je v večini in ima dolžnost, proketo dolžnost, skrbeti za naše šolstvo, ne stori pa ničesar iz strankarskih ozirov, nam bo očitala, da smo proti njeni lahkomišljeni in zavoženi obstrukciji zato, ker smo prijatelji nemških šol in ponemčevanja na istih! Naši somišljeniki po mestih, trgih in na deželi trpe dostikrat težke žrtve za narodno vzgojo svojih otrok — volilci dr. Benkoviča, dr. Korošca in takih-le stricev pa pošiljajo svojo deco v najbližje nemško šolo! O tem pa, da imajo odlični klerikalni voditelji v rodbinah nemški občevalni jezik, nemške žene in ponemčeno deco, pa niti ne govorimo... ker je to prežalostno poglavlje. Kadar bodo klerikalci imeli v tem oziru poštene in odkrite namene, odkrito postopanje in res narodni program, ki ga bodo resno izvrševali, pa se naj zglase; taktir jim bomo pri vsaki stvari radi pomagali.

Zakaj obstruirajo poslanci »Slovenskega kluba« v štajerskem deželnem zboru, to je še vedno njih skrivnost. Je res že čudno: Nemci tišče v nje, naj vendar povedo, zakaj, mi jih neprestano opominjamo, naj obvestijo javnost, zakaj obstruirajo — a odgovora ni iz Maribora. Na shodih kriče: za naše pravice! Ali teh »pravice« je mnogo in vsak otrok ve, da ne bomo kar naenkrat vsega dosegli. Slovenski poslanci v prejšnjem deželnem zboru so tudi obstruirali in dosegli na svojo odločno zahtevo lepo kmetijsko šolo v St. Jurju ob Južni železnici. Dr. Korošec pa molči. Ali ne ve, kaj bi zahteval? Je veliko lepih reči: eno ali dve slovenski meščanski šoli, eno ali drugo železnico, vpejane proporcionalne volilne

ga sistema v občinah Ptuj, Maribor, Celje in tako naprej. Naj se torej odloči za eno ali drugo — če že ni prepozno. Več od njega nikdo ne zahteva. To pa vendar ne gre, da bi naši deželni poslanci v Gradcu obstruirali, ne da bi vedeli, zakaj!

Slovensko ljudstvo je za obstrukcijo, beremo v klerikalnih listih. Ljubi prijatelji, dajte vendar pojasniti ljudstvu, kaj je obstrukcija in katere posledice ima, na bodele videli, kaj vam bo to ljudstvo reklo. Zlasti še, če bo izvedelo, da ste z obstrukcijo samo tri leta lahkomišljeno zapravljali čas in de facto tudi deželne doklade in nič dosegli — potem boste imeli hudica! Kmet pravi, če plača, mora zato tudi kaj imeti. To je zdrav egoizem, ki ga sicer ne manjka tudi drugod. In tak egoizem, ljubi g. dr. Korošec, je prav težko združljiv z zavoženimi in brezglaviimi obstrukcijami.

Mi obstruiramo naprej, vpije dr. Korošec in njegovi pisarji po mariborskih listih. Torej tudi po deželnozbornih volitvah bo v deželnem zboru venomer obstrukcija. In sicer za — neznane naše »pravice«, ki nam jih klerikalci ne vedo naštet. Ta glas bode gotovo slišali in upoštevali tudi v Gradcu: čemu pravzaprav nove volitve, čemu potem volilni boj, ki ne bo položaja za pičico izpremenil?

Iz Celja. Tista o kompromisu Narodne stranke z nemškimi nacionalci in nemškutarji je bila pa imenitna! Potegniti se je dal celo prvi naš klerikalni politik in je brž poslal vprašat pota k dr. Ambrožiču, kako se je ta spozabil in se zvezal z dr. Kukovcem! Ko sta on, klerikalni politik in dr. Ambrožič, vendar tako lepo skupaj vozila leta 1911. proti — slovenski tiskarni! Odslej pa ne bo nič več takih narodnih akcij in nemškutarstvu bodo odprta vsaka vrata! In dr. Ambrožič se je čudno nakremžil, ko je slišal to sporočilo ter je nato javno telefoničnim potom očetovsko podučil prvega celjskega klerikalnega politika, da je »Slovenski Narod« le potegnil »Stražo« z njenim očitanjem nemškutarije v Narodni stranki in da se za njegovo (Ambrožičevo) zaveznitvijo v kakem boju proti slovenskim podjetjem ni bati. Na dr. Kukovca imajo na celjskem magistratu prebriške spomine, da bi se kdaj bratili z njim! Prvi celjski klerikalni politik se je za to pojasnilo lepo zahvalil, vprašal še, kako kaj gre nemški šoli v Hrastniku in nato sedel k mizi, da bi napisal dolg članek o — narodnih izdajstvih in prokletstva vredni nemškutariji dr. Kukovca. Pisal je sicer pomotoma na tistem papirju, na katerem ponuja neka odlična družba hotel v ogroženem spodnještajerskem kraju nemškim kupcem — pa pri »Straži« imajo itak le smisel za nemškutarijo liberalcev in se zato ni bati kakih indistrektnosti.

Združno delo klerikalne stranke obstoji v tem, da svoje pristaše konstantno hujša proti »liberalnim« zadrugam, ki imajo edino to napako, da so bile že prej ustanovljene, ko zadruga naših kaplanov - nemaničev in da niso takoj likvidirale, ko ni bil z njimi več zadovoljen mogočni in ošabni dr. Korošec. Tako čitamo v »Straži« neki dopis s Petrovčev, v katerem se direktno hujša na bojkot »liberalnih« posojilnic. To približno za one, ki verujejo klerikalcem, da jim gre pri združništvu za »stvarno gospodarsko delo«. Klerikalec je sebičnež in hinavec v politiki in združništvu.

sebnost čast. In istotako ne znanstveni del. Morda še bolj, kakor v leposlovju se opaža tu — stagnacija. Dva životopisa! Eden od češkega pisatelja, drugega je spisal sicer naš človek, a o — nemškem pesniku prigodni, ki ima za nas samo to zanimivost, da je bil .ojen Ljubljancin.

In drugo leto? — Slovenska bibliografija! To je knjigotržni katalog, ki ga bo ostalo najmanj devet desetih nerazrezanega! Ali je to znanstvo? Ali je Vošnjakova korespondenca znanstvo? To je kompilacija, čisto mehnično delo! Podajte nam na podlagi korespondenc dobo in podobo naših mož. »Matica Hrvatska« tudi ne izdaje bibliografij in korespondenc!

Škrivnost hiše št. 47.

Roman;

Angleški spisal J. Storer Clouston. (Dalje.)

Redar je bil med tem odprl vrtna vrata in pustil skrivnostnega tujca na predvrt. Tujec je pozvonil pri hišnih vratih. Odprl mu je civilno oblečen redar in pregledal njegovo izkaznico.

»Izvolite vstopiti,« je rekel in je peljal tujca v knjižnico.

Tu sta sedela za mizo dva gospoda; oba sta imela smodke v ustih, pred njima pa je stal odprti za-

bojček smodk. Tujec se je nekoliko zganil; smodke so bile drage in najemnik hiše jih je hranil za najodličnejše posete. Rekel pa ni ničesar.

»Kaj želite, gospod?« je vprašal eden pušilcev, majhen mož, veleteligenetnega obraza, dočim je drugi pušilec s svojimi ostrimi, jako blizu stoječimi očmi tako poizvedujoče ogledoval tujca, da je ta prišel v zadrego.

»Prišel sem,« je rekel tujec, »da bi — imam dovoljenje — da bi si ogledal to — hišo.«

»Hiša ni na prodaj,« je odgovoril mož z ostrim pogledom.

»Saj tudi nisem prišel, da bi hišo kupil,« je hitel izjaviti tujec. »Dovoljenje imam od gospoda Fitzroya Jonesa...«

Oba gospoda sta pogledala izkaznico in mali mož je zaklical:

»Ah — Feliks Chapel sam! Pričakoval sem vas, gospod kolega,« je dostavil in se priklonil: »James Buffington, poročevalec — »Evening Tribune«. Dovolite, da vaju seznamim: gospod policijski nadzornik Bray — gospod Feliks Chapel.«

Nadzornik se je okorno priklonil, romanopisec se je skoro prelomil.

»Ravno zdaj se baviva s konstrukcijo tega zločina,« je rekel duhoviti žurnalist. »Ker bo vaše delo tiskano šele v štirinajstih dneh, gospod Chapel, nimam nobenega vzroka, skrivati pred vami svoje teorije.

Lepo snov pa imate v tem slučaju. Ali nečete izpiti čaše whiskeyja. Tam-le v steklenici ga je še nekaj.«

Potem se je zopet obrnil k nadzorniku in je rekel s poudarkom:

»V tej točki, ljubi nadzornik, se z vami nikakor ne strinjam.«

Bray se je nasmehnil.

»Vi res domnevate, da je še vedno kje v sosesčini?« je vprašal.

»Domnevam?« je Buffington vprašal nekoliko karajoče. »Ne! Jaz preiskujem in sklepam — ne domnevam pa nikoli in ničesar, to prepustim policiji.«

Policijski nadzornik je odmaknil svoj stol od mize.

»V takem slučaju sploh ni treba, da se še dalje pomenkujeva, gospod Buffington.«

Pripravljal se je, da bi vstal, a žurnalist ga je zadržal.

»Ljubi prijatelji,« je zaklical, »kdo bo pa kaj tako občutljiv! Premislite samo sledeče: Molyneux je literat; z zdravim žurnalizmom sploh ni imel nikoli opravka, nego je samo pisateljval. Bil je torej, kakor vsi literati nepraktičen človek in bolehe duše. Notorično je, da se taki ljudje sploh ne znajo vstaviti nobeni skušnjavi...«

»To so same ideje,« je zaničljivo vzkliknil nadzornik, »jaz pa se držim dejstev.«

»Ali — saj so to dejstva! Tak literat je bolehen, nenormalen človek; Molyneux je perversna in bol-

na zverina. Kaj stori tak človek, če je zagrešil umor...?«

»Na Špansko zbeži,« je zaklical svojeglavi policijski nadzornik.

»Navadni hudodelec, da — a ne tak človek, kakor Molyneux.«

»Bah!« je vzkliknil nadzornik.

»Molyneux je dovolj prebrisan, da ve, da je London najboljša skrilališče.«

»O je!« ga je prekinil Bray.

»Vem, da je mnogo ljudi, ki tako mislijo, vem pa tudi, da to ni res: v Londonu jih vedno ujamemo.«

»Saj jaz ravno trdim, da Molyneux brani njegov umetniški temperament, uvideti to resnico. On ravno ne ve, da s tem, da ostane v Londonu, se sam spravi policiji v roke.«

»Slišite, gospod Buffington, to je pa, lepa teorija!«

»To je teorija, po kateri se bom ravnal.« Tiho šušljajoč je potem rekel: »Poiščite najprej truplo in pazite nanj; videli boste, slej ali prej pripelje Molyneuxa njegov bolesten impuls v bližino njegove žrtve.«

Policijski nadzornik je ostal popolnoma neprebršan.

»Vi zaradi mene lahko iščete truplo, kolikor hočete,« je rekel: »jaz bom pa morila prijel.«

Zdaj je bil Jonez Buffington na vrsti, da se smehlja.

»Kje ga boste pa iskali?« je vprašal policijskega nadzornika.

»Prepričan sem, da se priprav-

lja pobegniti v inozemstvo, če ni že odšel,« je odgovoril Bray. »Na to dam svojo besedo. Pa tudi na to, da bo konec — vrv okrog vratu — tako — le: In pokazal je z roko, kak konec je namenil Molyneuxu. Šele v tem trenutku sta se oba moža spomnila na romanopisca.

»Oprostita, gospoda,« je zavzdihnil Chapel, »jaz bi šel rad spat.«

»Kakor hočete, kolega,« je odgovoril Buffington. »Saj izgledate, kakor bi imeli hudega mačka,« je sočutno dostavil, videč, kako smrtno bled je Chapel; »poslušajte mene in kurirajte se homeopatično.« In gostoljubno je pokazal s prstom na debelo steklenico finega žganja.

Toda Feliks Chapel je ponudbo hvaležno odklonil.

»Eden mojih redarjev vam pokaže sobo,« se je oglasil nadzornik.

»Hvala, saj poznam pot,« je odgovoril pisatelj.

»Ah?!« je živahno vzkliknil Buffington. »Kaj ste bili že kdaj v tej hiši?«

»Ne, ne,« je hitel Chapel zatrjevati, »nikdar še nisem bil tu, a hiše v tej ulici so vse enako zidane, tako da jih pozna vse, kdor je bil le v eni. In jaz imam prijatelje — oziroma, sem jih imel — ki so imeli tod hišo — to se pravi v našem — popolnoma podobno tej hiši. Lahko noč.«

Ko so se vrata za romanopisecem zaprla, je rekel Buffington:

»To je komčen patron.«

Organizacija naprednjakov v breziškem okraju se vedno bolj širi in krepi. Ustanovitvi političnih društev »Kres« v Rajhenburgu in »Kmečka sloga« v Brezicah pa sta tako razburili dobro znanega dopisnika »Slov. Gospodarja« v Brezicah, da je v zadnji številki omerjal kmečke pristaše napredne stranke s »pijanimi nezadovoljnimi«. G. kaplan Spindler, s takimi grdimi psovskami si naših ljudi ne bode pridobil! Nemo praesumetur nisi bonus — kako morete pavšalno trditvi od ljudi, ki jih ne poznate in ki so v delu in poštenosti osiřeli, da so »pijani nezadovoljniki«?

Živinske cene v Gradcu na tedenskem sejmu dne 16. januarja. (Po uradnem poročilu.) Na sejm je bilo prignanih skupno 810 glav. Cene malo izpremenjene, manjkalo je pitane živine. Plačevalo se je za 50 kg žive teže: pitani volji 48—54, izjemoma 55, napol pitani 45—48, suhi 41 do 44 K; krave, srednje blago, 30—36 kron; bik 38—48 K. Zunanji kupci so kupili 442 glav.

Iz Celja. (Vreme.) Te dni je nastopil občuten mraz. V četrtek ponoči je padlo še nekaj snega, tako da ima krajina popolnoma zimsko lice.

Iz Zidanega mosta. Letošnji tretji redni občni zbor zidanskega podružnice D. J. Ž. U. bo v nedeljo, dne 9. februarja ob 5. popoldne v hotelu Juvančič na Zidanem mostu v običajnim dnevnim redom.

Vendar zasedanje štajerskega deželnege zbora? Graški dnevnik poročajo o seji zveze nemško - nacionalnih poslancev v deželnem zboru, v kateri je poročal deželni odbor dr. Hofmann pl. Wellenhof o zadnjih pogajanjih za delazmožnost štajerskega deželnege zbora in o regulaciji učiteljskih plač. O obeh teh zadevah je bila boja dolga debata, ki so se je udeležili tudi deželni poslanci dr. Negri, Ornig, Forst, Wastian, Stallner — torej skoro vsi opozicijonci v zvezi, ki so v zadnjem zasedanju grozili z obstrukcijo, ako bi se slovenskim klerikalcem obstrukcijo odkupilo. Izrazilo se je splošno mnenje, da je treba delazmožnost deželnege zbora doseči že z ozirom na bodo učiteljsva. »Tozadevni sklepi so se storili soglasno,« končujejo listi svoje poročilo. — Po vsem soditi, se vendar pripravlja zasedanje štajerskega deželnege zbora. Na kak uspeh tega zasedanja pa še danes nihče ne veruje.

Lokalna železnica Ptuj - Rogatec. Železniško ministrstvo je naročilo štajerski namestniki političen obhod, postajno komisioniranje in pogajanje za odkup potrebnih zemljišč za železnico Ptuj - Rogatec, kakor je predložil podrobni projekt imenom »Jugovzhodnoštajerskega železniškega odbora senatni predsednik dr. Miroslav Ploj«.

Slovensko gledališče v Mariboru. Po dolgem času gostuje zopet na našem odru režiser ljubljanskega gledališča gospod Povhe v burki »Vražji Rudin«. Ta burka se je dosedaj igrala na vseh večjih odrih z najlepšim uspehom. Ker je gost že v prejšnjih let dobro znan in tu obče priljubljen, se nam obeta zopet enkrat mnogo zabave. Seveda nam bo tudi kako lepo zapel. Začetek predstave točno ob pol 8. zvečer. Ob tem času se vrata zapro. Pripravlja se ljudska igra »Čarovnica pri jezeru«, v kateri gostuje gospa Danilova. Uprizori se dne 9. februarja. Tej sledi dne 23. februarja znamenita »Zgodovinska igra »Benhur«, ki bo celo nadkrilila igro »V znamenju križa«, na kar še danes opozarjamo slavno občinstvo.

Skupno posvetovanje nemških narodnih svetov za planinske dežele se pripravlja po poročilu neke nemškočeske korespondence za mesec marec. Vršilo se bo v Celovcu ali v Celju. Udeležniki se mislijo posvetovati o »programatičnih načelih glede obravnavanja jugoslovanskega vprašanja« — z drugimi besedami o »programatičnem spodbujanju Slovencev iz javne uprave in z njihove zemlje.« Kaj bi v naših razmerah pisali o kakem sistematičnem gospodarskem in političnem odporu? Dr. Krek uči večino našega naroda: »Premišljaj zvečer, ali si tisti dan dovolj sovražil liberalca...«, se razume, da slovenskega liberalca. Nemci nimajo Krekov in Korošcev in imajo dovolj samostojne in odločne ljudi, da ne pustijo takim elementom v nacionalni politiki na površje. Odtod njih delo in uspehi.

Z meje. V občini Plač (Svičina) je bil izvoljen za župana Alojz Menhardt, glavni propagator nemškutarje v svičinski fari. Tudi občinski svetovalci, med njimi nadučitelj Kellenberger, so sami nemškutarji.

Braslovče. V nedeljo 19. t. m. se vrši občni zbor C. M. podružnice za Braslovče in okolico ob 3. popoldne v gostilni F. Grad. Kod družbeni zastopnik govori bo g. Vane Radej iz Celja. Zeleti je, da se obnega zbor

ra udeležijo ne-le Braslovčani, ampak tudi sosedje.

Iz Ptuja. Narodna Čitalnica v Ptuj naznanja ponovno, da se vrši plesni venček v veliki dvorani Narodnega doma v soboto, dne 25. januarja t. l. Začetek ob 8. uri zvečer. Svirala bode godba mariborskega Glasbenega društva. Vabila se razpošljejo te dni, ker so se nekoliko zakasnila. Vabljeni so vsi, ki se žele dobro zabavati in v kratkem pustnem času pošteno naplesati.

Ženska in akademična podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu priredita plesni venček, dne 22. januarja 1913 v Steinfeldski dvorani. Pri plesu svira salonska godba na lok. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 2 K, za obitelj 3 oseb 5 K, dijaki 1 K. Preplačila se hvalaležno sprejemajo.

Iz Gradca. Pišejo nam: V »Straži« je te dni mnogo krika. Vaša neusmiljena kritika klerikalne obstrukcije je zadela v živo. Pa nič ne de: nadaljujte! Tudi pri nas mora enkrat priti do bolj zdravih razmer, četudi z bolečinami. Klerikalci bi bili mnogo več dosegli, ako bi bili že leta 1910. stopili v dotiko ne le z naprednim poslancem dr. Kukovcem, temveč tudi z vsemi drugimi političnimi činitelji na Spodnjem Štajerskem in bi dognali skupen bojni program in skupno mero postulatov. Pa šlo jim je za stranko, ne za narod — zamerili so v svoji ošabnosti vse ozire, niso pomislili, da je velik narodni boj mogoč le tedaj, če je skupen in pošten in da je mogoč le tedaj, če ga vodi in podpira narodovo razumnost. Klerikalci so pa mislili na strankarske kupčije in so pri tem zamudili pravi trenutek, ko bi še bili lahko obstrukcijo častno, če ne z velikimi uspehi končali. Vse to pa vidi in čuti sedaj Narodna stranka in kdo bi ji zameril, ako pribeje klerikalne neuspehe? G. dr. Korošec ni pomislil, da ni dobro razbiti vsega, kar je skupnega in kar se časih mora oglašiti, da gre narodna politika v pravem tiru naprej. Oglašilo se je od vseh strani nezaupanje, ki je tako naraslo, da so morali naprednjaki, slogaši in sploh vsi razumni Slovenci nastopiti proti blazni strankarski in zavoženi Koroščevi politiki. Za vsak greh sledi kazen, to bo čutil tudi Korošec.

Drobne novice. Iz Gradca poročajo: Tu je policija zaprla in izročila deželnemu sodišču nekega dimnikarja iz Velikovca na Koroškem, ker je v pijanosti klical v neki kavarni »Živio Srbija!« — V konkurz je prišel lesni trgovec Albert Gruber v Fohnsdorfu na Zg. Štajerskem. — Iz Maribora. Neki uzmovič je obiskal družinsko sobo gostilne v gradu in odnesel sobarici Sardinšek hranilno knjižico v vrednosti 620 K in dekl Hrzič nekaj drobiža. — V Laškem trgu so zaprli dne 13. januarja potepuha Miho Lednika, ki je osumljen, da je dne 6. decembra ubil na Ostrožnem pri Celju Achleitterjevega gejšica Sumreka. — V Studencih pri Mariboru je ubil pomožni delavec Janez Reiter svojo ženo Marijo. Reiter je bil priden in delaven mož, žena pa lena pijanka. Dne 15. januarja je prišel zvečer Reiter z dela domu in našel svojo ženo ležati pijano na tleh. Razvil se je hud prepir, tekoma katerega se je zgodilo krvavo dejanje. Reiterico so našli zjutraj sosedje z razbito glavo ležati v stanovanju. Krog in krog mrliča so se videli sledovi krvi. Jopico je imela Marija Reiter skoro čisto strgano s telesa, kar znači, da se je moral pred njeno smrtjo med zakonskima vršiti hud boj. Smrt so povzročili udarci z lesom. Reiter je pobegnil; ker ni izključeno, da je izvršil samomor, ga iščejo orožniki po celi okolici. — V Loki pri Zidanem mostu se vršijo v kratkem zopet občinske volitve. Pri zadnjih so značali napredni kandidati (kompromisni kandidati narodne in socialistične stranke). Skrbimo, da bo tudi sedaj ugoden uspeh!

Koroško.

Kaznovana mati. Dne 9. oktobra je čistila posestnica Marija Goševa gnojno jamo. Med delom se je odpravila za nekaj minut, šla v hišo, med tem pa je padla njena 14mesečna hčerka v jamo in se zadušila. Otroka so potegnili iz jame šele drugi dan. Neprevidna mati je dobila za svojo neprevidnost poleg kazni, da je izgubila na tako žalosten način svojega otroka pri deželnem sodišču v Celovcu za svojo neprevidnost še postavno določeno kazen 5 dni zapor.

Strop se je vdrl v gospodarskem poslopiju Maksa Tragačnika v okolici Hrašča. V neki sobici je spala deklica Cecilija Pichler s svojima dvema otrokoma. Ko se je prebudila, je bil sin Florijan že zaduščen, hčerko in sebe pa je rešila.

Primorsko.

K položaju. Goriški postajenačelnik na državnem kolodvoru, Wieser, je imenovan za inšpektorja, dasi njegovi vrstniki še niti višji revidenti niso. Temu se čudijo vsi, bodisi Slovenci, Italijani in Nemci, toda vsak po svoje. Vsi namreč vedo, zakaj je doletela ta izredna milost Wieserja, namreč vedo Slovenci, da zato, ker jih je preganjal, Nemci in Italijani pa se čudijo, da se te vrste bojovníki tako odklikujejo. Gotovo pa je, da to ni napravilo niti pri eni, niti pri drugi stranki dobrega moralnega vpliva.

»Brivec«. V prihodnjih dneh prične zopet izhajati v Trstu šaljivi in zabavni list »Brivec«. Dobiček tega lista je namenjen Ciril-Metodovi družbi.

Preziranje slovenskega jezika. »Edinost« poroča pod naslovom: Je li možno? da je bil dne 14. t. m. pozvan trgovec Fran Hočvar k sodišču, da izpove o neki tatvini ki se je izvršila njemu v škodo. Ko je on prišel, je nadomestil prejšnjega sodnika neki drug sodnik, ki je izpraševal g. Hočvarja samo italijanski in nemški. Ker gosp. Hočvar ni mogel kot Slovenec v teh dveh jezikih, ki sta mu tuja, odgovorjati, sodnik pa ni razumel slovenskega jezika, ga je tuji sodnik poslal zopet v čakalnico za toliko časa, da se vrne sodnik, ki razume vsaj nekoliko slovensčine.

»Edinost« pristavlja k temu poročilu, da se ji zdi to skoraj neverjetno, ker pa se je stranka obrnila tozadevno na kompetentno mesto, upa, da se bodo take neverjetnosti v kratkem odpravile.

Podružnica N. D. O. tržaške se je ustanovila v četrtek, 9. t. m., v Sv. Križu ob morju. Strokovni tajnik N. D. O. iz Trsta je obširno pojasnjeval pomen in smoter take delavske organizacije. Delavcev in kmetov je bilo precej navzočih. Pri priliki se je izvolil začasni odbor.

Narodno pevsko društvo »Skala« se v Sv. Križu pri Trstu prav krepko razvija. V kratkem času se je to društvo tako ukoreninilo, tako temeljito izobrazilo v petju, da se je res čuditi samim mladim fantom in dičnim dekletom, ki tvorijo to društvo, kako je mogoče v tako kratkem času doseči tako povoljne uspehe. V nedeljo, dne 12. t. m., se je vršil občni zbor društva »Skale« v prostorih vrlga poselnika gosp. Janeza Tretjaka. Odbor je ostal stari, samo mesto gosp. Viktorja Bizina je bil izvoljen gospod Štefan Levpušček. Blagajnik društva gosp. Martin Magajna deluje v splošno zadovoljnost, dokaz temu je precejšnja svota denarja, ki se nahaja v blagajni. — Dne 25. t. m. priredi društvo »Skala« ples.

Na Proseku Kontovelju se že leta pripravljajo, da bi odprla »Slovenska Straža« otroški vrtec, kakor ga imajo o bližnjem Sv. Križu. Vendar do sedaj ni še nič, dasi je hotela podružnica Sv. Cirila in Metoda na Proseku, z dovoljenjem družbenega vodstva seveda, kakor se sliši, v zgoraj označeno vrho iti na roko. Da, da, šole »koštajo«...

Iz Trsta. »Slovenski Dom« se v kavnarjah in gostilnah v Trstu jako rad čita. Je pa tudi zanimiv tehnik, posebno za nižje sloje, pa tudi za druge. Ko se prime ta vrli list v roke, se takoj spozna, da ga je čitalo že mnogo gostov. Tako raznovrstne notice iz vseh krajev in čtiva se najde le v malokaterem tehniku kakor ravno zadnji čas v »Slovenskem Domu«. Zato bi bilo želeti, da se ga naročijo vse slovenske gostilne in kavarne, ker je to zelo poljuden slovenski časnik ter stane samo tri krone na leto, katere je poslali pod naslovom: »Slovenski Dom« Ljubljana. — List je narodno-napreden in je pisan v lahko umljiv slovenščini brez tujih izrazov — in tako je prav.

Velike tatvine v tržaški luki. Od novega leta opažajo v tržaški luki kljub opreznosti čuvajev in redarjev dosledno svak dan nove tatvine. Sumijo, da se vtihotujejo tatovi ponoči na malih čolnih v luko. Odnegli so do sedaj že za nad 10.000 K različnega blaga. O tatovih nimajo še nobene sledi.

Tržaški občinski svet. V četrtek zvečer se je nadaljevala v občinskem svetu tržaškem debata o proračunu za l. 1913. Govorili so svet. Černivc, ki je odgovarjal Mraku in nato Mrak. Zadnji je govoril skoro 2 uri dr. Pucher, ki je med drugim poudarjal, da bi se dal doseči med Italijani in Slovenci kompromis, ki bi koristil edino le gospodarskemu razvoju mesta.

Velika eksplozija na parniku v Trstu. Na drugem mestu smo poročali včeraj, da je par minut pred polnočjo eksplodiral na parniku »Sebenico« v Trstu karbid. O tej eksploziji, ki je vzbudila po celem mestu veliko zanimanja, poročajo tržaški listi sledeče podrobnosti: Kmalo po poludvanjsturi se je slišal v mestu posebno v bližini pristanišča strašen pok. Ljudje so prihiteli iz kavarne,

gostiln in iz stanovanj na obrežje, kjer so imeli priliko videti učinke strašne eksplozije karbida na parniku »Sebenico«, ki je priplul predvčerajšnjem v Trstu. Parnik je last parobrodne družbe »Dalmatia«. — Eksplozija, ki je povzročila toliko škode in toliko vznemirjanja, se je dogodila na prednjem krovu parnika, kjer je bilo več sodov karbida. Kakor smo že včeraj poročali so bile k sreči na parniku samo 4 osebe. Glasom včerajšnjih poročil sta se ponesrečila samo dva. Natančnejša poročila pa vedo, da je 17letnega Albanca težaka Matevža Jerkova vrglo na prednji krov, kjer so ga našli popolnoma raztrganega. Poleg tega pogrešajo krmarja Marka Maverja, ki je bil bržkotne v času katastrofe že na parniku, in ga je bržkotne vrglo v morje. Včeraj so cel dan oblegale neštete množice pristanišče, da si ogledajo učinke te grozne nesreče. Parnik »Sebenico« ima prednji krov popolnoma razdejan; prostor za kapitana oziroma njegovega namestnika je popolnoma razrušen, glavni jambor pa je nalomljen in nagnjen do vode. Škoda je zelo velika; kako je eksplozija nastala, še ni znano. Včeraj se je vršil na licu mesta sodni ogled, po katerem so smeli izločiti iz parnika nepokvarjeno blago. Družba je najela tudi takoj potapljačice, da konstatirajo, če ni parnik poškodovan tudi na delih, ki so pod vodo, obenem pa da dobe pogrešanega krmarja, ki je bržkotne utonil.

Izgubljen deček. Dne 13. t. m. je izginil 11letni deček sin uslužbenca južne železnice Ivan Morčnik, katerega še do danes niso našli.

Ponesrečen grški parnik. Med Puljem in Reko je nasel na pečine grški parnik »Demosthenes«. Parnika »Liburnia« in »Sempere avanti« sta mu prišla na pomoč, toda do sedaj ga še nista mogla rešiti.

Bosanski izseljenci. Včeraj se je odpeljalo iz Trsta nad 700 izseljencev, ki so bil popolnoma zdravi. Kedaj odpotujejo ostali še ni znano.

Razmere na novomeški postaji.

Iz Novega mesta.

Otok za otokom se dviga iznad naše slovenske zemlje. Brez hrupa porodnih bolečin, tiho se porajajo ti otoki drug za drugim. Slovenski potnik preko Dolenjske in Belo Krajino kar osupne, ko se kakor strela iz jasnega sredi slovenskega kraja pred njim pokaže šola »Südmarke«.

To so javni, vsakemu očitni nemški otoki. Jih je pa mnogo zakritih pod drugo firmo, pred katero stoji navadno oficijelne »c. kr.« ali kako drugo znamenje kazoč k državnemu izvirku. In ravno ti otoki so našim narodnim interesom bolj nevarni, kot oni očitni.

Enega takih skritih, nevarnih otokov imamo na novomeški postaji. Ponižujoče za nas Slovence mora biti že samo dejstvo, da je na čisto slovenski progi, v metropoli slovenske Dolenjske nastavljen kot šef v doglednem času tako važne postaje. Nemec, ki komaj za siro lomi tako slovenščino, da ga zlozi krč, kdor jo mora slišati. To je še edino dobro, da se to redkokdaj zgodi. Ta mož, ki ga je direkcija poslala na čisto slovensko postajo z namenom očiten provokacije in preziranja slovenskega ljudstva, namreč ni samo Nemec, ampak eden najstrupenejših nemških nacionalcev. In kot tak tudi s slovenskimi strankami ne mara tudi uradno občeovati še v tisti slovenščini, ki ga je naučila žena, Slovenka.

Nastane vprašanje: Ali imamo Slovenci poseben povod se tudi na tem mestu zanimati za tega nemškega nacionalca. Vsaj takih ljudi je žalibog več, posebno pri železnici, ali na vsezadnje njih kričanje ne more priti toliko vpoštev, da bi se z njimi posebno bavili, zlasti ker nas izkušnje uče, da s kritikami v slovenskih listih takim neusmiljen zagriznjencem mi Slovenci sami pravzaprav le pomagamo. Čim več slovenskih kritik, tem preje avanzirajo.

Da, v tem slučaju imamo več kot dovolj povoda javno dvigniti svoj glas, ne proti osebi, pač pa proti sistematični propagandi za nemško - nacionalne težnje po tem apostolu »Südmarke«. Kajti pod to in tako nemško - nacionalno propagando, ki se vrši uradoma, so začele stranke že preveč trpeti, da bi to mi Slovenci smeli mirno gledati še nadalje, kakor smo že itak predolgo gledali. Naj navedemo samo par kričočih dokazov. Stranka pošlje tovrstno blago namenjeno n. pr. na Jesenice, Ptuj, Ormož itd. To so same take postaje, ki jih pozna vsak šolarček na Kranjskem in Štajerskem. Ali mož, ki stoji na čelu urada

na čisto slovenski zemlji, stranki osorno pove: **Diese Namen kenne ich nicht...** Slavna tržaška direkcija, lep talent prvega uradnika si nam poslala na slovensko postajo, talent, ki ne ve, slovenskih imen glavnih postaj. Mislite, da jih res ne pozna. O, kako dobro jih pozna, vsaj jih mora poznati, ali to je, on jih ne pozna. Kajti on dikтира popravek vožnjih listov iz Jesenic - Assling, iz Ptuja - Pettau, iz Ormoža - Friedau. Ali naj mi Slovenci te očividne provokacije slovenskih strank, ta preziranja slovenskih imen res še dalje mirno gledamo? Ali nima naš deželni odbor pri naši dolenjski železnici prav nobene besede protesta proti takim šikanam slovenskih strank od strani takega nemškega nacionalca? Da, ima jo, to se pravi, imel bi jo, a kaj mi nima, o tem pozneje.

Ali en sam tudi tak človek še ne naredi nemškega otoka. Res je, on sam se ne, če tudi že on sam mnogo zagreši. Toda ta mož je — izlorabivši potrpežljivost slovenskega prebivalstva in slovenskega časopisja — v zadnjem času storil še en velik korak dalje. Zlorablja svoj vpliv kot šef postaje tudi na vse mu podložne uradnike, oziroma na vse železniško osobje. Brez dolgega komentiranja, naj navedem zopet le en drastičen dokaz. Osobje na tej postaji je slovensko, nekateri pa imajo nemška imena, dasi so sicer Slovenci, večinoma domačini. Postajenačelnik pa jih je s svojo nemško - nacionalno propagando in sekaturami tako daleč pripravil, da so nekateri že postali učenci tega »Südmarkinega« apostola in se v uradu in na uradnih listinah podpisujejo nemški, to je svoje čisto slovensko ime spačijo v nemško. Na primer, če se uslužbenec piše Muhič, se uradno podpisuje Muchitsch. (Iz lahko umljivega razloga za to pot ne navajam še pravih imen.)

Nemški otok pod skrito firmo, kakor vidimo narašča pred našimi očmi. Toda zla poganja še globlje svoje korenine. Prvotno je ta postajenačelnik sam stranke šikaniral glede naslovov slovenskih postaj. Od kar pa je z zlorabo svojega uradnega vpliva pridobil tudi slovenske duše, žalibog tudi te slovenske duše kar tekmujejo s svojim imenom in se delajo še ponosne, če ne poznajo slovenske postaje Jesenice na Gorenjskem. Vidite, kako daleč smo že prišli! Ne maramo izključiti pri častnih izjem med osobjem, ker že itak preveč trpe pod komando nemško-nacionalne propagande. Istotako pa se vzdržujemo navesti imena krivcev, vsaj vemo, da so reveži zapeljani in da se hoje za svoj kruh.

Bi znal kdo misliti: no, ta mož mora biti vsaj drugače zelo vester v svoji službi, že ker se mora bati kontrole od strani tistih, ki se ne vpognejo pod njegovo »Südmarkino« komando? Se motite! V dokaz tudi le par slučajev. Postajenačelnik izvršuje privatno službo špediterja za vse večje tvrdke: pri zgradbi belokranjske železnice si lahko mislite, da ta služba na tej postaji ne more biti majhna. Dotične tvrdke njemu osebno pošiljajo denar in on zopet osebno odnari blago po svojih prevoznikih. Blago lahko leži magari no mesece dni po skladiščih tiste postaje, na kateri ravno ta postajenačelnik napram domačim slovenskim tvrdkam in strankam čim najstrožje postopa glede takozvanega »Lagerzins«. Med tem častnimi izjemami se nahaja tudi Lončarič, oziroma klerikalna Gospodarska in Zadruga zveza... zdaj si lahko mislite, da deželni odbor nima nobene besede pri teh škandalih. Naj bi slovenski železniški uradnik poskusil se baviti s tako službo, to bi direkcija hitro napravila račun, koliko bi deponirani denar nesel upravi, če se ga deponira v službeno blagajno, in koliko škode ima uprava, če se manipulacija izvršuje privatno. — Prenočišče za sprevodnike itd. je že v takem stanju, da bi količkej bolj razvajen pes moral zboleti v njem. Nasprotno pa ima postajenačelnikova »zverina«: kokoši, pure, psi, pujski i. dr. tako udobno stanovanje, da je pustil za prejeti izhod za občinstvo, da njegove zverine nihče ne moti v njenem počitku. Samo radi udobnosti te postajenačelnikove zverine, mora vse občinstvo stopivši iz vlaka se poslužiti izhodišča zadej, ki je bil ves čas odmenjen le za poštino in železniško osobje. Njemu so njegovi psi in kure več, kakor pasažirji. Pa za to pot dovolj. Le še to vprašanje. Ali je slavni direkciji v Trstu znano, da se na vsako pritožbo proti temu postajenačelniku iz Trsta pošilja komisar osebni prijatelj tistega, katerega nenaravnost ima kontrolirati?

Naprednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

Korupcija krščanskih socialistov. — Provizije iz državnih kupčij.

Iz odkritja, ki je je napravil poslanec dr. Stránsky v poslednji predbožnični seji drž. zbora in o katerem smo že pisali, je nastal skandal, ki mora uničujoče vplivati na krščansko socialno stranko, če je le še trohica poštenosti med avstrijskimi klerikalci. Subkomite, ki je bil izvoljen od proračunskega odseka, da bi presodil zadevo nakupovanja tobaka na holandskem trgu, je zdaj dokončal svoje delo. Prišel je naravnost do neverjetnih rezultatov. Ker ne moremo obširno o njih pisati, hočemo navesti samo uradno dognana dejstva. Krščansko-socialna poslanca Walcher, pozneje dr. Stumpf sta delovala od l. 1908. v drž. zbornici, s potovanjem v Amsterdam, da celo z brošuro na to, da bi avstrijska tobačna režija izpremenila način nakupovanja. Sirovi tobak se je kupoval konkurenčnim potom od raznih dobaviteljev in sicer po vzorcu. Toda Walcher, ki se je prejšnjemu razumil s svojo stranko, je predlagal, naj se tobak kupuje od ene same firme, in sicer holandske. Holandec Koeleman, ki se je v toplicah seznanil z dr. Luegerjem, je vodil pogajanja. Tobačna režija se je upirala temu novemu, očitno slabemu načinu kupovanja. Toda vsled pritiska, ki so ga delali krščanski socialisti na voditelja finančnega ministrstva Jorkasch-Kocha v Bienensthovem ministru, je morala režija temu privoliti. In to na način, da si ni smela niti izbirati dobavitelja, temveč morala skleniti pogodbo z določeno firmo Ollie, pozneje firmo Van Es. Zdej so konstatirali iz korespondence, ki jo je dobila tobačna režija v pogled, da si je Koeleman izgovoril pred sklepom pogodbe od dobavitelja za sebe — po množini letnega nakupnega zneska — najprvo za prvi dve leti po 50.000 holandskih goldinarjev in 15.000 hol. gold. za svoje potovanje v Avstrijo. Pozneje se je zadovoljil s polovico. Toda razen tega si je izgovoril za strankino blagajno krščanskih socialistov — 100.000 hol. gld., in sicer 35.000 gld. pri podpisu pogodbe, 35.000 gld. čez 13 mesecev in 30.000 gld. čez nadaljnjih 13 mesecev. Če bi ostala pogodba veljavna samo eno leto, bi dobila stranka samo 35.000 gld. Pogodba je bila sklenjena že l. 1909 — in sicer proti volji tobačne režije. Ostala pa je v veljavi, dokler se ni izkazalo, da trpi država vsled tega veliko denarno škodo, kajti morala je kupovati za dag denar dobavljeni tobak brez vsakega izbiranja.

Zdej je izbruhnil skandal — iščejo le še onega, ki je v imenu krščansko-socialne stranke dobil prvih 35.000 gld. pri podpisu pogodbe in pozneje tudi drugih 35.000 gld., in morda tudi poslednjih 30.000 gld. Ta »blagajnik« dozdaj sicer ni znan, toda najdeje ga nedvomno. Kajti če je tobačna režija mogla dobiti iz Amsterdamu dokazne korespondence o pogajanju Holandca Koelemana s krščansko-socialno stranko, tedaj bo prav gotovo našla tudi onega, ki je na Dunaju spravil »provizijo«. Razumljivo, da Koeleman, kolikor le more, taji. In kjer ne more, tam je »vezan s častno besedo, ki jo je dal vdovi Olievi« in ne more ničesar povedati. Toda upajmo, da bodo našli tudi sredstvo, ki bo odprlo usta molčljivemu Koelemanu ter jasno pokazalo pronalost le klerikalne, »državo vzdržujoče« stranke.

Dnevne vesti.

+ Ljubljanska državna policija bo vsakakor prava specialiteta, saj jo bodo vodili zgolj nestrokovnjaki, taki, ki niso deslej imeli sploh nič opravka s policijsko službo ali pa le malo. Zato bodo gospodje morali iti »prakticirati«, da se nauče vsaj najprimitivnejših stvari v policijski službi. Pravijo, da je policijska služba najtežja in da je treba mnogo časa in prakse, ako se jo hoče dobro opravljati. Kakor se zdi, vlada ne pripisuje pri nas policijski službi posebne važnosti, zato je dala vodstvo policije pri nas nestrokovnjakom, strokovnjake pa je poslala iz Ljubljane v Trst. Človeku se res nehoti vsiljuje vprašanje, čemu je bilo pri nas potem potreba poddržati policijo, ako se jo smatra za tako malo važno, da se jo lahko da v roke nestrokovnjakov? Res je sicer, da se nahaja predsednikov namestnik nadkomisar Skubel sedaj v policijski službi na Dunaju. Da bi bil pa radi tega strokovnjak, se pač ne more trditi. Skubl se namreč slučajno nahaja v takem oddelku, kjer nima s pravo policijsko slu-

žbo prav čisto nič opraviti. A kljub temu je bil imenovan za faktičnega vodjo bodoče ljubljanske državne policije! Kako to? Ali ima takšne odlične sposobnosti, da lahko to odgovorno službo opravlja z uspehom, če prav se zanjo ni kvalificiral? To sicer ne, ima pa veliko, vplivno in visoko protekcijo, a protekcija pri nas v Avstriji, zlasti pa še na Kranjskem odtehta tudi sposobnost in kvalifikacijo! Skubl je bil, ako se ne motimo, domači vzgojitelj grofu Grūneju in zgolj tej srečni okolnosti se ima zahvaljevati, da je že po sedmih letih svojega službovanja prišel v osmi činovni razred in postal faktični vodja bodoče ljubljanske državne policije. Da pa je protekcija boljša kot najsijajnejša sposobnost in kvalifikacija, je stara stvar, ki je razvidna tudi iz slučaja Skubl. Sicer je splošno znano, da ni posebna cerkvena luč, vendar pa je pri svojem avanziranju preskočil nad 100 svojih prednikov, kakor da bi bil mož izrednih vrlin in sposobnosti. Če vse to uvažujemo, se nam pač nehoti vsiljuje prepričanje, da poddržavljenje ljubljanske policije ni bila toliko državna potreba, kolikor stremeljenje, da se napravi nekaj novih maslinih služb za razne protežirance, med katere pa bodočega ravnatelja grofa Kūnigla, ki je po svojih sposobnostih, dasi tudi on nima kvalifikacije, vendarle mož na svojem mestu in ki je edini iz statusa kranjskih uradnikov prevzet k policiji, seveda ne šteje.

+ Avstrijska ljubezen za Albance in Angleška. Avstrijska ljubezen do ubogih Albancev je neskončna. Naši državniki se ne zavzemajo samo z vso vnamo za avtonomijo Albanije in čim najširše meje nove arnavtske države, marveč vabijo tudi viteške Arnavte kot svoje drage goste na svoje ozemlje. Zato se ni čuditi, da Albanci kar trumoma vro preko naših mej in da so jih polna Dalmacija, Bosna in Hercegovina. Razume se samo ob sebi, da imajo ti Arnavtje v bratski Avstriji popolnoma svobodne roke in da lahko razvijajo najboljše in živahnejše propagando za svojo stvar. Zato so jele v zadnjem času kar deževati razne arnavtske spomenice iz Avstrije, ki je vendar notorično znano, da v Avstriji Arnavtov sploh ni. Zato je dala angleška vlada svojim zastopnikom v Avstro - Ogrski nalog, naj se informirajo o teh arnavtskih spomenicah. Tako spomenice so poslali v zadnjem času v London tudi »Arnavtje« v Sarajevu. Angleški konzul v Sarajevu menda dobro pozna te »Arnavtje«, zato se je po svojem tajniku dal informirati, kako je prišlo do te spomenice. Zato je izvedel tudi »Sarajevoer Tagblatt«, list, ki zastopa »avstrijske«, to se pravi pangermanske interese v Bosni, ter v svoji razjarjenosti, da se angleški faktorji drzno zanimati za take — intimnosti, vehementno napadel imenovanega tajnika angleškega konzulata, očitajoč mu, da se ne taktno in brez vednosti svojih predstavljencev vti v stvari, ki ga nič ne brigajo. Na ta napad je dobil »Sarajevoer Tagblatt« od angleškega konzula v Sarajevu F. G. Freema na to - le veleznačilno pismo, ki pove več, kakor debela knjiga: »Gospod, ki ga v članku, priobčenem v vašem cenjenem listu proglašate kot s tem konzulatom »v ozki zvezi stojičega«, je tajnik tega konzulata. V naslovniku »Bosnische Bote« za l. 1911. 1912. in 1913. je njegov značaj pravilno naveden. V stvari, na katero se dotični članek nanaša, je gospod konzularni tajnik postopal neposredno po mojem ukazu in za to njegovo delovanje prevzamem polno in edino odgovornost. Po gospodu tajniku sem stavil albanskim gospodom nekaj vtujdnih in preciznih vprašanj in sem dobil od njih prav tako vtujden in precizen odgovor na vsako posamno vprašanje, da nimam v tem oziru želeli nobenih nadaljnjih pojasnil. Ni res, da bi bil jaz ali moj tajnik skušal »voditelje Albancev prisiliti, naj odpustijo spomenice umaknejo«, takisto pa tudi ni res, da bi bil jaz ali moj tajnik Albancem rekel, »da so jih sestavi spomenice prisilili avstrijski faktorji.« — Kdor zna čitati med vrstami, bo vedel, kaj je angleški konzul hotel v svojem pismu povedati! Povedati je hotel, da angleška vlada prav dobro ve, kako se pri nas na debelo fabricirajo »arnavtske spomenice« in kako se na umeten način pri nas dela propaganda za Albance in Albanijo, in da naj Angležev ne smatrajo za tako neumne, da bi se dali ujeti na ta lim. Da, prevelika gorečnost ni nikjer dobra, tudi v albanski stvari ni!

+ Španski poslanec za balkanske narode. Znameniti španski književnik in državni poslanec Luiz Morate se je z ozirom na balkanske dogodke izrazil tako-le: »Rad pridružujem svoj glas splošni želji, da na vsi črti zmagajo tlačeni narodi na Balkanu. Vsikdar sem bil pobor-

nik pravičnega in svetega načela svobode narodov. Dovolj je ako povem, da sem bil v času konflikta med Špansko in Kubo, jaz, Španec, na strani Kubancev. Z enakim navdušenjem se sedaj postavilam na stran balkanskih narodov, osobito Srbov, ki imajo popolno nesporno pravico, da uživajo svojo svobodo, da se oslobode turškega jarma in da stopijo iz zapor, dobivši svoboden dostop do morja. Izražam živo željo, a to je želja vse svobodomiselnosti, demokratske Španije, da čim najprej zasine dan popolne osvoboditve balkanskih narodov, zlasti Srbov. Nevarnost strašnih vojn ne bo izginila iz Evrope, dokler se vsakemu narodu ne prizna pravica do svobodnega državnega življenja, a narod srbski ima za to najvišjeenjši naslov.«

+ Politična oblast pod komando klerikalnih maščevalcev. Iz Novega mesta se nam poroča: Odkar so minile zadnje volitve v Prečini, so se pričela pojavljati sumljiva preganjanja naprednjakov in sploh vseh takih, ki so bili proti farovski stranki. Preganjanje se je začelo glede hoje ob železniški progi. Prebivalci iz vasi blizu proge so namreč, odkar je dolenjska železnica v prometu, nemoteno uporabljali pot ob progi. Ta proga, kakor znano, je bolj po »domače« izdelana. Toliko voznih prehodov in javnih potov, pa nikjer od Ljubljane do Novega mesta, ne ene zatvornice. Koliko nesreč se je vsled tega že zgodilo, a železniški upravi se radi tega ni skrivil ne las, vsaj je pred kaznijo krita z ob prehodskih nabito tablico: Pozor na vlak! Železniška uprava je torej sama ljudi naučila, da na tej progi ni treba vpoštevati predpisov glede javne varnosti itd. Ze 20 let se ta razvada brez vsakih ovir prakticira. Zdej pa naenkrat taka strogost, da človek že ni več varen, če se nahaja na prehodšču, da ga roka pravice ne zasaci. Izpovedka so ljudje mislili, da je ta odredba zaradi vojne nevarnosti vpeljana, ker je vsled razglašene deželne vlade bilo znano, da so bile v kritičnem času sploh vse proge strogo zastražene. Ali to vse je že zdavno minilo, na dolenjski progi pa je zdej vsak dan večji strah pred ovadbami. Ker pa ta strah regira samo med Novim mestom in Mirno pečjo in tudi to le, dokler sega meja občine Prečina in ker dežujejo nad prebivalci tega okraja dan na dan ovadbe, za katere se preje ni živa duša zmečila in so žrtve teh ovadb — čudno — samo naprednjaki, se je začelo preiskovati, od kod bi to preveč očitno enostransko preganjanje izviralo. Po nekem srečnem naključju se je prišlo na sledeči sled: Kakor znano, so imeli prečinski klerikalci zaradi volilnih sleparij leta 1911. sitnosti s sodiščem. Metali so krivdo seveda na naprednjake, kakor je to že navada pri teh poštenjakih, kadar zagreše kako večje lopovstvo. Zato so med seboj sklenili da se pri prihodnjih volitvah, če namreč zmaga, maščujejo nad naprednjaki. Iz poročil »Slovenskega Naroda«, še obširneje pa v »Slov. Domu«, pa je tudi znano, da se je vladni praktikant Golija vdinjal v službo klerikalcev. Ker po krščanskem nauku tudi najbolj pravični vsaj sedemkrat na dan greši, je umetno, da politični uradnik, ki posluje brez vsake kontrole svojih predstavljencev, lahko šikanira prebivalstvo, kakor se mu zdi. Slučaj, da je tukajšnji orožniško postajo prevzel nov častnik, ki naših razmer ne pozna, je prišel ravnaprav zavestniku klerikalnih maščevalcev...

Uboji orožniki! Kakor bi ne imela novomeška postaja toliko važnejših opravkov, morajo ti reveži noč in dan prežati le na nekaj tistih žrtev, katere hoče imeti v svoji oblasti tisti, ki je rekel: Takrat so klerikalci morali hoditi k sodišču zdej pa morajo liberalci hoditi na št. 7 v cesarsko hišo na Ljubljanski cesti. Dobil je še pomagata v osebi nemškega nacionalca postajenačelnika, ki vzdržuje celo organizacijo ovađuhov, in to vse proti iz št. 7 zaznamovanim. Kar po 10 žrtev napotijo na zaslišanje v to število 7. — Priobčujemo to posebno z ozirom na napačno sodbo glede postopanja orožnikov. Vsi tisti, ki ste vsled klerikalnega maščevanja preganjani, vajužite, da so pri vsi ti gonji ravno orožniki osebno najbolj neudolžni in največje trpe. Oni morajo izvršiti svojo službo, ki je posebno pri takih razmerah zelo težavna. Nikar torej nanje metati kamenja napačne sodbe. Ostre sodbe vredni so le tisti, ki orožnike pošiljajo v službo, ki onečašča le tiste, ki so za tako ovađuštvo v prvi vrsti odgovorni.

+ Odlikovanje. Višji finančni svetnik in finančni prokurator v Ljubljani dr. Viktor Pessiaček je bil odlikovan z redom železne krone III. razreda.

— Slavjanski dejatelji ot Ljubljane. Oficijozni list bolgarske vlade »Mir« je prinesel na pravoslavno novo leto podroben dnevni pregled vseh dogodkov, ki so se doigrali tekom l. 1912. V tem pregledu čitamo

pod datumom 19. oktobra 1912. med drugim tudi to-le kratko beležko: »Slovanski činitelji (dejetelji) iz Ljubljane brzojavno pozdravljajo vojno in žele sijajno zmago zavezniškim vojskam.« Zakaj to navajamo? Zato ker se iz te beležke razvidi, kako se balkanski narodi vesele slovenskih simpatij in kako veliko važnost polagajo na te simpatije.

— Prof dr. Ilešič, ki ga je obrekovala mariborska »Straža«, je spričo tega izročil družbi sv. Cirila in Metoda 50 K, nadalje zgodovinsko društvo za slovensko štajersko 50 K. Nepodpisani dopisnik »Straže« naj gre in stori istotako!

— Vodni kataster, ki ga je izdelala hidrografična centralna pisarna ministrstva za javna dela, ima na vpogled, v kolikor pridejo v poštev kranjske vode, to je do sedaj podkorenjska in bohinjska Sava, mojstrska Bistrica, Radovljina, Lipnica, Ribnica, Mostnica, Bohinjska Bistrica, Tržiška Bistrica, Mošenik, Završnica, Kokra in Sava do izliva Ljubljaničice, tukajšnji zavod za pospeševanje obrti, kjer dobe obrtniki tudi druga pojasnila glede izrabljenja vodnih sil v obrtne namene brezplačno, ustmeno ali pismeno.

— Kolajna na zmagooslavje balkanskih narodov. V izložbi tvrde H. Suttner na Mestnem trgu 25 so razstavljene krasne kolajne v srebru in zlatem bronu razne velikosti, na katerih se proslavljajo zmage Balkanske zveze nad polumesecem. Kolajna je v celoti kakor tudi v vseh podrobnostih umetniško izdelana, ter nam kaže na eni strani enakomeren križ. Vsaka križeva veja nosi strokovnjaško izdelane grbe onih štirih balkanskih držav, ki tvorijo Balkansko zvezo, to je: Bolgarske, Srbije, Črne gore in Grške. Pod križem se vije polumeseč, ki je čez sredo prelomljen. Nad križem je ob robu kolajne francoski napis: »Balkan balkanskim narodom«. Enak napis v srbskem, bolgarskem in grškem jeziku se nahaja deloma na križu, deloma med srednjim poševnim križevim deblom in zrobljenim polumesecem. Druga stran kolajne nam kaže vojaka - junaka, ki drži v levici vihrajočo zastavo, v desnici pa vtiht sabljo ter v zmagojučem navdušenju prodira naprej med osvojenimi turškimi topovi. V svitu zarje se blišči v daljavi Carigrad, pred vsem slovita kupola in stolpi Agije Sofije. Čez grozečo topovo cev se vzpenja onemogla roka turškega vojaka. Ob robu kolajne je letnica 1912. — Vsa kompozicija kolajne je umetniško dovršena in kaže v kratkih, toda z nepopisno iskrenostjo izvedenih alegoričnih potezah sklep balkanske zveze ter namen in uspeh ljutega boja. Kolajno, ki je delo švicarskega umetnika in vsega občudovanja vredno delo, si lahko vsakdo, ki se za njo zanima, ogleda pri imenovanih tvrdki.

— Po mestu se širi govorica, da izostane letošnji »Valčkov večer« Slovenske Filharmonije. Da se slavnega občinstva s takimi izmišljotinami ne bega, konstatujemo na tem mestu sledeče: »Valčkov večer« se vrši tudi letos, in sicer v ponedeljek 3. februarja v vel. dvorani Uniona. Začetek ob 8. zvečer, pod vodstvom gosp. kapelnika C. M. Hrazdira. Vstopnina 1 K 20 vin. Ob marljivih zvokih »Slovenske Filharmonije« naredi ta določeni večer plesateljini mladini obilo zabave in nepriljudnega veselja. Kdor hoče garancije za to, naj se obrne na tiste, ki so obiskali to prireditve lansko leto. »Valčkov večer« se vrši v prid podpornega fonda »Slovenske Filharmonije«. Kdor torej poseti ta ples, zadosti na ta način tudi sveti dolžnosti kakor je ravno »Slovenska Filharmonija«. Torej na gotovo svideenje!

Umrla je v Kranju gospa Olga dr. Šavnikova, rojena Malleyeva. Zapuščena užaloženegega soproga in 7 otrok. Pokojnica je bila blaga žena, ki je bila znana in priljubljena po vsem Kranju in okolici. Pogreb bo jutri, v nedeljo ob 4. popoldne. — Blag ji spomin!

Na naslov pošnega ravnateljstva v Trstu. Iz Novega mesta: Leto in leta je trpelo vse prosjačenje, naj poštna uprava tudi za najbližje novomeško okolico vsaj toliko stori, da bo prebivalstvo vsaj dvakrat na teden dobivalo svojo pošto dostavljeno. Vsa najbolj obljubena okolica je bila navezana na edino bližnjo pošto v Novem mestu. Dostikrat važna in sodnijska pisma so se vlačila iz rok v roke po vaseh, dokler so prepozno došla pravemu naslovniku v roke. Še le cela kopica kričečih slučajev je poštno upravo prisilila se vdati več kot opravičeni želji občinstva. Ustanovila se je služba selskih pismošoj. Ali kako? Dočim v vas A poštni sel še dostavi pošto, je par minut oddaljena sosednja vas B že izključena iz poštne dostavljane rajona. Ali tako kričečega, obenem pa tudi iz politične strani zelo sumljivega nedostanka ni najti nikjer, kakor ga navedemo v dostavljanju pošte v prečinski občini. Skoro tri četrtine te ob-

čine uživa to ugodnost, da dobijo ljudje pošto dostavljeno na dom, ali ena četrtina je še zdaj izvzeta iz dostavljane rajona. In sicer so to vasi najbližje Novemu mestu, od Bršljina gori ob dolenjski progi, n. prim. Muhaber, Kamence, Dalnji vrh i. dr. Za te vasi oskrbuje pošto neka trgovka v Bršljinu. Oskrbuje pa le trgovka, da prevzame pošto na novomeškem kolodvoru, potem jo pa shrani v trgovini. Če se kdo nadeja kakega pisma, že gre pogledat v trgovino, sicer pa pusti ali obleži tam, ali se po nepoklicanih raznaša okrog po vaseh, tako, da, če pismo ni zaprto, cele vasi preje izvedo vsebino, kakor pa tisti, komur je pošta namenjena. Za tiste, ki kje drugje kupujejo, je dostikrat nerodno le zaradi pošte hoditi v trgovino povpraševati, že radi zamere, je primoran nekaj kupiti. Ali je pa namen c. kr. pošte na tak način pospeševati zasebna podjetja, svoj pravi posel in dolžnost napram občinstvu pa zanemarjati? Sumljiva je ta izjema tudi radi tega, ker je ravno v teh vaseh največ »Slovenskega Doma« in da župnik in kaplan, ki sta kuhana in pečena na tej čudni »pošti«, tako natanko veda, kdo je naroden na ta ali sploh na kak napredni list. Ali hoče c. kr. pošto ravnateljstvo brez nadaljnjih — med njimi par prav maslin pritožb, to izjemo za te kraje čim prej odpraviti?

Župnik, ki bi rad postal poštni uradnik. Poročali smo svoječasno o delovanju župnika v Vranji peči pri Kamniku, ki bi rad postal poštar, obenem pa smo včeraj priobčili med dnevnimi vestmi tudi njegov duhoviti popravek. Glede tega možakarja smo dobili opetovano iz verodostojnega vira sledeče zanimivosti: Oziraje se na naš prvi dopis se je župnik pokazal kot pravega učitelja krščanske ljubezni s tem, da je napadel svoje nasprotnike, toda baje samo politične, na prižnici povodom svoje propovedi v nedeljo 12. januarja. Med drugim je rekel župnik: Sedaj smo v »cajtengah«. — Neki stari očanec, kateremu ni bilo vseh župnikovo zabavljanje mu je popolnoma na glas odgovoril: »Jaz sem v suknji, ne pa v cajtengah.« Župnika je to nekoliko presenetilo, toda spametoval ga ni ta značilen opomin možakarja, ki je bil od mladih nog navajen slišati raz prižnice hojzo besedo, ne pa politično zmerjanje. Nadaljeval je svojo žalostno jeremiado zaradi pošte. Končno se je predrznil mož popoldne pri krščanskem nauku, da je sedanje poštarija skoro izobčil in to kar na svojo roko in iz politične strasti. Zagrozil je ta mož, prosim raz prižnico, da oč poštarija ne bo nikogar krstil in nobenega pokopal. V cerkev hoditi mu je že itak prepovedal in je obenem tudi rekel, da naj si liberalci sezidajo svojo cerkev. — Pazi naj duhovni gospod, naše ljudstvo ni več tako zaslepljeno in ve da se mu ni treba bati takih groženj. (Ricmanje!) Odpovedal mu je tudi sedež v cerkvi, pač pa se je pritožil, ker mu je mati tega izobčenca prinesla manj kron za sveče kakor druga leta. (Vse za bisago.) Za enkrat samo toliko v pojasnilo v obojestranski preudarek, prihodnjič pa bomo prašali g. župnika tudi par stvari, o katerih smo radovedni kako nam bo odgovoril, da ne bo prišel v konflikt z resnico, s sveto vero katoliško in njenima glavnima načeloma: »Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe« in »Duhovnik naj živi od altaria«.

Veseli Trčatani prirede letos in to še ta predpust svojo posebno veselico, katere dnevni red se pravčasno naznani pismeno povabljenem. Za sedaj se pove le toliko izza kulis pripravljalega odbora, da je prva točka dnevnega reda vesela, nepriljudna in prostodušna zabava. Več o tej zanimivosti sledi.

O nadstrankarstvu. Pišejo nam: Slučajno sem bral »Izjavo« gospoda Kobala, nadiučitelja v Grahovem pri Cerknici, v včerajšnjem »Narodu«. Začudil sem se ne malo. Vsak, kdor pozna razmere, ve takoj, kako da stvari stoji. Resnici na ljubo se mora konstatirati, da po njegovem zunanjem obnašanju vsak spozna, kateri politični stranki pripada. Ako se pa sedaj take izjave pošiljajo, to je samo pesek v oči. Nam je vseeno, kako politično mišljenje ima. To je njegova stvar. Ali, toliko moštva bi bilo lahko, da se javno pokaže svoje nazore in ne ljudi farba. To je politična neznačajnost. Mogoče se spominjate, gospod nadiučitelj, ko ste bili prejšnje leto vedno v kovačnici in so se povsem pripristili ljudje kmetje norčevali, da hodite tja »meh tlačiti«. Poznate pa dobro dotičnega kovača, ki radi politike vsakega nasprotnika narače in pri vsaki priliki, če le more, zabavlja proti liberalcem. Izogibljajo se ga že njegovi lastni prijatelji, ker vedno napravi preprič in tepež. To je vse radi strank. Torej, ako se s takimi ljudmi bratite, ne moremo verjeti vsaj izjavi, ker je popolnoma brez podlage.

Več Grahovčarov.

Pogreb. V četrtek popoldne se je vršil pogreb živinozdravniškega pomočnika in posestnika Alojzija Šepića, iz Zable vasi pri Novem mestu. Pokojnik je bil po celem Dolenjskem znana in obče spoštovana oseba, posebno v svojem poslu kot živinozdravniški pomočnik. Dolge bolezni za smrt rešila dne 14. t. m. N. v m. p.!

Stroga zima na Dolenjskem. V nedeljo je po dolgem presledku brez snega (od 22. decembra) padla precej debela plast snega to pot na zmraznena tla. Zato se zdi mraz tudi bolj občuti in pa, ker že od sobote sem venomer »diha« mrzla burja. Tudi se je že pričela doba ledu na veliko veselje obrtnikov in podjetij, ki led potrebujejo. Ne kaže pa čakati na debelejši led, ker vse tako kaže, da se bo vreme v kratkem spreverilo.

Za človekoljubje kaznovan. Ko se je začel znameniti trenotek na Balkanu, ko so hrabri »Zvezni« vojniki odšli reševati svoje brate, so se zganila vsa odkrita srca sveta na njihovo stran ter jim želela obilnega uspeha. Med narodi se je začelo tekmovalno nabiranje prispevkov za balkanski rdeči križ. Se mi rečni Slovenci smo nabirali po svojih močeh, a nabrali bi še več, če se ne bi nam stavile zapreke. Sedaj se šele izve, kako so različne oblasti postopale z nabiralci za rdeči križ. Priča sledeči slučaj, o katerem smo že poročali: V krasni dolini pod Mangartom, na slovenski meji, je tamošnji učitelj nabiral prispevke za rdeči križ balkanskih držav. Denar je odposlal gosp. Koritniku v Gorici. Kmalu nato so se začeli hoditi orožniki v šolo, ljudstvo pa je šepetalo, da je učitelj poslal denar za srbsko vojsko. Okrajno glavarstvo v Tolminu je uvedlo preiskavo in je dne 11. t. m. obsodilo zavednega slovenskega učitelja na globo 20 kron, češ, da ni imel dovoljenja za nabiranje. Če bi bile vse oblasti konsekventne, tedaj bi morale kaznovati tudi darovalce, saj tudi oni niso imeli dovoljenja darovati. Bodi na tem mestu izrečena čast zavednemu učitelju pod Mangartom!

Bohinjska Bistrica. Sijajne razmere za vse vrste zimskega športa. Deželna Zveza za tujski promet na Kranjskem v Ljubljani namerava za prihodnjo nedeljo otvoriti smuški tečaj (Skikurs) v Bohinju ter se vrše že tozadevna pogajanja z vojaško oblastjo, ki bo de za tečaj odposlala izbornega strokovnjaka. Natančnejša poročila so nam obljubljena.

Kinematograf »Ideal«. Danes nov spored s krasnim senzacijskim detektivskim romanom »Lov za milijoni« v dveh delih. — Razen te drame se predvajajo: Naravni posnetki: »Pijavka«, »Gaumontov teden« in »Lov na opice«. Komične slike: »Šala v filmu«, »Mirko ne ve, kaj bi storil« in velekomična učinkovitost »Ljubosumnost« z Maksom Lindrom.

Zagonetna smrt. Danes jutraj se je raznesla po Spodnji Šiški vest, da je neki sprevodnik usmrtil svojo ženo. Vendar pa cela zadeva dozda še ni pojasnjena. Govori pa se, da se je stvar sledeče zgodila. Sprevodnik Sevsšek je prišel včeraj zvečer ob pol devetih domov. Vrata njegovega stanovanja so bila zaklenjena. In še le na opetovano trkanje mu je odprla žena, ki je bila popolnoma pijana. Mož jo je v vrata sunil, pri čemur je žena padla na tla. Mož se za njo ni zmenil, temveč je šel v svojo sobo, ki jo je zaklenil. Ko je jutraj ob pol petih vstal je šel v kuhinjo, kjer je ležala žena na tleh. Mož je mislil, da je na tleh zaspala ter jo začel buditi. Toda ni je zbudil, ker je bila mrtva. Nato je šel k orožnikom, katerim je celo stvar naznanil. Oddali so ga dež. sodišču. Preiskava bo dognala, koliko je Sevsšek kriv nad smrtjo svoje žene.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 5. januarja do 11. januarja je bilo novorojenih 14, 1 mrtvorojen, umrlo jih je 16 in sicer 7 domačinov in 9 tujcev. Med temi so umrli 4 za jetiko, med temi 3 tujci in 12 za raznimi boleznimi. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli v tem času 1 za ošpicami, 2 za škrlatno, 2 za egiptovsko očesno boleznijo, 1 za ušesom in 2 za vrtico.

V mestni klavnic» se je zaklalo od 29. decembra l. l. do 5. januarja l. l. 75 volov, 4 bikov, 13 krav, 361 prašičev, 181 telet, 22 kostrunov, 25 kozličev. Vpeljalo pa 528 kg mesa, 8 zaklanih prašičev, 60 zaklanih telet, 1 zaklan kostrun, 8 zaklanih kozličev.

Preglasno »misli«. Snoči okoli 11. sta po Karolinski cesti dva dobrovoljčka tako kričala in razgrajala, da je moral stražnik opozoriti na nočni mir. Eden je utihnil in šel mirno domov, drugi je pa toliko časa rogovil, da ga je moral stražnik odvesti v svrhu legitimiranja v stražnico na navedeni cesti. Mož se je in samozavestno potkal na prsa, češ, da lahko misli kar hoče, to ne gre niti stražniku nič mar. Ko je bil legitimiran, so ga izpustili, ta pa je začel na ulici zopet istotako »misli«, kakor prej.

Prepričal se bode, da te vrste »misli« niso dovoljene.

S ceste. Danes ponoči je na Dunajski cesti s Slonove hiše zagrmel sneg na cestno plinovko in jo popolnoma zdrobil.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpelalo v Ameriko 17 Hrvatov in 100 Slovencev, nazaj je prišlo pa 40 Hrvatov. V Inomost je šlo 27, v Hrb 19, na Westfalsko 25, na Dolenjsko pa 17 Hrvatov. V St. Mihael se je odpeljalo 14 slovenskih rudarjev, na Dunaj pa 16 Kočevarjev.

Izgubil je gosp. Fran Brodnik denarnico, v kateri je imel 13 K denarja. — Čevljarški valenec Fran Omejc je izgubil manjšo vsoto denarja. — Delavka Ivana Miklavčeva je izgubila zastavni listek, na katerem sta bili zastavljeni dve zlati ženski uri in zlata broža. — Posestnica Marija Kunaverjeva je izgubila denarnico, v kateri je imela 16 K denarja.

Ukradeni. V nedeljo popoldne je bila v gostilni pri Črnetu-Lovšinu v Gradšču ukradena črna sukinja s črno podlago in s črki »R. D.« na črnem rumene. Sukinja je imela za vratom baržun in rokava nazaj opognjena. Storiča zasleduje policija. Pozor pred nakupom.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala podružnica v Škofji Loki 139 K 16 v, med te je všteti 52 K odkupnine od novoletnih voščil. — G. dr. Fr. Novak, odvetnik v Ljubljani je poslal družbi C. M. 50 K iz kazenske poravnave M. R. proti J. J., vsoto je plačal toženec v plačilo za odpuščenje žalitve. Tudi G. R. L. je izročil C. M. družbi 50 K, da mu je odpustil žaljenje blagosrčni G. F. M. Hvala!

Dar iz Amerike. G. L. Schwenner, trgovec v Ljubljani je izročil družbi C. M. 5 K, katere je daroval rev. J. Judnič, Leadville, Col. — G. Fr. Telban je poslal 48 K čistega prebitka od veselice v Sovodni, dne 5. t. m.; odsek telovadnega društva »Sokol« v Semicu je poslal Družbi čisti dohodek zabavnega večera na dan sv. Štefana, ki se je vršil pri bratu Klandru 52 K 30 v. Iskrena hvala!

Redni občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Bohinjsko Bistrico in okolice se vrši 19. t. m. ob 3. uri popoldne pri g. Mijo Groboteku.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Medvode in okolice priredi v nedeljo, dne 19. t. m. ob 3. popoldne pri gosp. Jesihu v Medvodah veselico. Spored je izbran in nazadnje se bo plesalo. Odbor te nad vse agilne podružnice se je kar najbolj potrudil, da občinstvo s to prireditvijo zadovolji v vsakem oziru in upa na množestveno udeležbo. Vstopnina samo 30 vin.

Društvena naznanila.

Narodna socialna zveza priredi v nedeljo dne 26. t. m. ob 10. uri dopolne društveni shod v društvenih prostorih Narodnega doma. Opozorjamo že sedaj člane, da agitirajo za ta shod, da bode udeležba čim večja. Pristop imajo tudi nečlani, sploh vsakdo, ki se zanima za gibanje N. S. Z.

Za knjižnico N. S. Z. ponovno prosimo vse tiste rodoljube, ki imajo kakšno knjigo na razpolago, da jo blagovolijo pokloniti N. S. Z. Delavstvo, posebno pa mladina, je željna dobrega čtiva, zato upamo, da se bo marsikdo odzval tej prošnji. Zadoštuje samo dopisnica na Narodno socialno zvezo, z naslovom kje in kdaj se knjiga dobi, in se knjižničar sam osebno zgasi ter knjigo sprejme. Hvaležno se sprejme vsaka knjiga.

Posredovalnica za delo in službo N. S. Z. Delo iščejo: 1 mizarski pomočnik, 1 ključavničarski pomočnik, 1 delavec in 1 služkinja za vsa dela. — Posredovalnica N. S. Z. posluje brezplačno ter so uradne ure vsako sredo in soboto od 5. do 8. ure zvečer in vsako nedeljo in praznik od 9. do 12. ure dopolne v društveni pisarni v Narodnem domu.

Za »Slavčev« maskaradc. »Veliki pustni korzo« na pustno nedeljo. Pomnoženi odbor pridno deluje, da bo maskarada v vsakem oziru prejšnje še prekašala. Maske se v velikem številu oglašajo in deluje se tudi na sestavi velike zelo živahne in interesantne skupine. Dekoracijski odsek bo dvorano kar najmodernejše opremil. Vabila se bodo v kratkem razposlala.

II. veliki lovski ples. Jako pičlo je odmerjena letošnja doba Kurentova, malo bode rajanja. Skoraj ob koncu letošnjega predpusta pa se bode nudila vsakteremu prilika, da se uprav izborni in nepriljubljeni pozabava v krogu lovcev in številnih njihovih prijateljev. Požrtvovalne p. n. narodne doma in ad hoc sestavljeni plesni odbor nam jamčijo, da bo vse-

stransko preskrbljeno za vsakojake zahteve. Prijetno doneči zvoki »Slovenske Filharmonije« zavrtili bodo marsikak parček v bajnem valčku in samoposebi umevno je, da bodo i ostali, ki se bodo zatekali k številnim šotorom, našli najzbranejša okrepčila. Sicer pa vsako hvalisanje naprej je odveč, prepričati se je treba vsakomur, kdor bi bil iz kateregakoli vzroka v dvomih in gotovo nobenemu posestniku niti ob odhodu, niti drugi dan ne bode žal, da je zašel med lovce na večer 1. svečana t. l.

Za »Sokolski dom« na Vrhniki daroval je g. Ignacij Kunstelj 31 K, katere je dobil od deželnega odbora kot nagrado za 31 modrasov. Po nabiralnikih nabralo se je v sledečih gostilnah: Pri Jurci 18 K 40 v, pri Kočevarju 13 K, pri Kosu 4 K 40 v, pri Korenčanu 9 K 50 v, v »Mantovi« 7 K 50 v, pri Ign. Oblaku 3 K 30 v, pri Simonu 11 K in pri Šinkovcu 7 K. Skupaj 105 K 10 v. Iskrena hvala vsem darovalcem! Na zdar!

Kamniška podružnica Slovenskega planinskega društva naznanja, da se vrši občni zbor iste dne 23. prosinca 1913 ob 8. zvečer v gostilniških prostorih g. Jakoba Malovrha, gostilničarja v Kamniku na Grabnu. Spored: 1. Pozdrav načelnika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti.

Slov. telovadno društvo »Sokol« v železniki priredi dne 19. t. m. v prostorih brata G. Thalerja običajni letni plesni venček. Vsak, kdor se hoče nepriljubno zabavati, naj ne zamudi ugodne prilike, kajti za splošno zabavo je vsestransko preskrbljeno, da bo vsak zadovoljen. Na zdar!

Idrijska podružnica Slov. plan. društva priredi v nedeljo, dne 19. januarja t. l. sprevod sankacev. Udeležiti se ga sme vsakdo, ki okraši svoje sanke z zelenjem, zvončki, zastavicami, svetilkami, papirnati okrasji itd. Zbirališče ob 4. popoldne v krmi g. Šepetavca na Kovačevem Rovtu. K obični udeležbi vabi odbor Idrijske podružnice S. P. D.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Krškem ima svoj občni zbor v četrtek, dne 6. svečana 1913 ob polu 11. dopolne v razpravnih dvorani c. kr. okrajnega sodišča v Krškem. Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju v preteklem družbenem letu. 2. Predložitev in odobritev računa o gospodartvu z društveno imovino v isti dobi. 3. Nasveti in slučajnosti.

Gledališko društvo na Jesenih priredi v nedeljo 19. t. m. ob 3. popoldne v dvorani pri Jeleni na Savi veliko burko: »Nebesna na zemlji«. Konec ob 1/6. zvečer. Pri predstavi sodeluje I. del. orkester pod vodstvom gosp. Modreča.

Veliko plesno veselico napravi pevsko društvo »Sava« dne 26. t. m. ob 7. uri zvečer v veliki dvorani pri Jeleni na Savi. Posebna vabila se še razpošljejo.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Danes, v soboto zadnjič v sezoni melodijozna opereta »Ptičar« ob zelo znižanih cenah. V nedeljo popoldne ob najnižjih cenah velika ljudska predstava izvirne domače novitete »Rošlin in Verjanko«; na podlagi ene najkrepkejših pesmi naše narodne epike. V nedeljo zvečer pričakujemo izrednega umetniškega užitka; sloves gđ. Mire Koroščeve nam jamči za večer, kakoršni so redki ne le na našem odru. Tujci so jo sprejemali povsod z največjim navdušenjem, s tem iskrenimi simpatijami jo moramo sprejeti njeni rojaki. Začetek predstave točno ob 7.

Rniževnost.

— »Slovenski Sokol« ima v št. 12. naslednjo vsebino: 1. l. zlet Zveze slovenskega Sokolstva v Pragi 1912. 2. Z nadzorstvenega potovanja. 3. Iz slovenskega Sokolstva. 4. Slavnostni vestnik III. slovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani l. 1913. 5. Raznoterosti. 6. Književnost. 7. Slovensko sokolsko in telovadno slovo. 8. Statistika slovenskega Sokolstva konec septembra l. 1912.

Izpred sodišča.

Izpred upravnega sodišča.

Ali so mestne tržnice in mestna kopališča proste hišnega davka? — Ne! — Upravno sodišče je izreklo zanimivo razsodbo v pritožbi mestne občine Smichovske proti razsodbi deželnega finančnega ravnateljstva v Pragi glede oprostitve hišnega davka za mestno tržnico in mestno kopališče. Finančno ravnateljstvo v Pragi je razsodilo, da so davka prosti samo oni deli stavb, ki služijo za stanovanje tržnega nadzornika, pisarno oskrbnika, za stanovanje hiš-

nika, čuvaja, za uradne prostore živinozdravnika in eventualnih uradnih oseb. To razsodbo je potrdilo tudi finančno ministrstvo. Tozadevno pritožbo mestne občine na upravni sodni dvor je tudi upravni sodni senat zavrnil, ker uživajo davčno prostost, ki je izjemoma dovoljena v dekretu dvorne pisarne z dne 18. decembra 1810, le ona posloplja ki se rabijo za nastanitev javnih uradov.

Prisiljen krst. Pred upravnim sodiščem se je izvršila zanimiva obravnava glede krščenja otrok katoliških staršev. Delavec Vosnako v s k v je izjavil župniku, ko ga je ta opominjal, da naj prinese h krstu svojega otroka, da otroka ne pusti krstiti. Okrajno glavarstvo, namestništvo in notranje ministrstvo je izjavilo, da je oče dolžan krstiti svojega otroka in sicer zaradi tega, ker je ta dolžnost zakonska posledica pripadanja staršev h katoliški cerkvi. Proti ti odločbi se je pritožil Vosnakovsky na upravno sodišče. Skliceval se je na čl. 14 drž. temeljnega zakona, glasom katerega se ne more nikogar siliti k udeležbi cerkvenih opravil. Upravno sodišče je pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno. Po interkonfesionalnem zakonu z dne 20. majnika 1874 (!?) so namreč zahteve za pripadanie in način pristopa v kakšno versko družbo določeni v družbeni upravi in državna uprava je te določbe posameznih verskih družb sankcionirala. Ker označuje katoliška verska družba krst za obligatoričen, ne smejo katoliški starši odrekati krsta svojih otrok.

Krepka zaušnica. Pred kasacijskim dvorom se je vršila obravnava zaradi ničnostne pritožbe nekake Zemljiča. ki je bil obsojen pri deželnem sodišču v Gradcu zaradi hudodelstva težke poškodbe na 4 mesece ječe, ker je dal nekemu tako zaušnico, da mu je počila ušesna mrena. Pritožnik se je skliceval na to, da ni imel namena tako poškodovati tožitelja in da tudi ni pričakoval, da bi mogla klofuta prizadejati težko poškodbo. Kasacijsko sodišče je ničnostno pritožbo zavrnilo z motivacijo, da je storil to Zemljič gotovo v sovražnem namenu in da je zato odgovoren za vse posledice.

Ces. svetnik Iv. Murnik

Danes dopolne je po dolgi, mučni bolezni umrl ces. svetnik Ivan Murnik, tajnik trg. in obrtne zbornice za Kranjsko v p., vitez železne krone III. reda, vitez Franc Jožefovega reda itd. Pokojnik je bil dalj časa tudi deželni odbornik in je kot politični bojevnik stal vedno v prvih vrstah narodne napredne stranke. Deloval je v vseh narodnih društvih z nenavadno energijo in agilnostjo. Posebno velik prijatelj je bil revežev in sirot. In še ko je bil bolan, ni zapustil teh. Še pred zadnjimi božičnimi prazniki je agilno stal na čelu odbora, ki je skrbel za obleko revnih otrok. Z eno besedo, bil je pravi oče sirot in siromakov. Več o njegovem javnem delovanju bomo še spregovorili. Blagega pokojnika bo slovenski narod ohranil vedno v trajnem spominu.

Pokopali ga bodo v ponedeljek popoldne ob treh v lastno rakev k Sv. Krištofu, kjer leži še vedno nepozabljena njegova soproga.

Predsedstvo slovenskega trgovskega društva »Merkur« vabi svoje člane, da se v kolikor mogoče obilem številu udeležijo pogreba velezaslužnega predsednika in častnega člana našega društva, g. ces. svetnika Iv. Murnika. Pogreb bo v ponedeljek, dne 20. t. m. ob 3. popoldne iz hiše Kongresni trg št. 7.

Razne stvari.

*** Mraz.** Iz Budjevic poročajo: Vsled prevelikega mraza sta predvčerajšnjim zmrznili dve osebi, neki železniški diurnist in neki 80letni berač.

*** Očetomorilec.** Porotno sodišče v Olomucu je obsodilo 22letnega Josipa Kubo na smrt na vislicah, ker je dne 3. oktobra l. l. umoril svojega 50letnega očeta, s tem da mu je prerezal med spanjem z britvijo vrat.

*** Dva avstrijska častnika aretirana na Ruskem.** Iz Petrograda poročajo: »Novoje Vremja« objavlja brzojavko, da so v guberniji Čarika aretirali dva avstrijska častnika, ki sta v zrakoplovu preletela rusko mejo.

*** Nesreča v kinematografskem gledališču.** Iz Berlina poročajo: V kinematografskem gledališču v vzhodnem delu Berlina se je predvčerajšnjim med predstavo udril del stropa. Nastala je velika panika, v kateri je bila ena ženska težko, več oseb pa lahko ranjenih.

*** Sin nadvojvode.** »A Nap« poroča: Sin 1889. umrlega nadvojvode Ernsta iz njegovega morganatičnega zakona z Lavro Skublic, baron Ernst Wallburg, je zopet prišel v Budimpešto, kjer je bil pred časom natak. Baj je v največji bedi in mora s svojo rodino vred živeti od milodarov.

*** Pri zdravljenju bolezni srca** principijalno gledamo na redno telesno odvajanje. Iz prav važnih vzrokov se pa to ne sme goditi s prehudimi sredstvi. Prirodna Franc Jožefova grenčica tako glede na gotovost kakor tudi glede na milo učinkovanje predstavlja prebavni regulator nedosežne dobrote. »Franc Jožefova grenčica«, pravi profesor Leidesdorf, se od drugih podobnih voda razlikuje ravno s tem, da se v manjših količinah učinkuje in tudi po daljši rabi ne zapušča slabih posledic. — Vsaka lekarna, boljša drogerija in trgovina z mineralnimi vodami prodaja pristno Franc Jožefovo grenčico. Razpošiljalno ravnateljstvo v Budimpešti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Press-Bureau.

Warnsdorf. 18. januarja. Nemški poslanec pl. dr. Langenhahn je govoril na političnem shodu o zunanjih zadevah ter ostro napadal Press-Bureau zunanjega ministrstva, ki je mnogo krivo na neuspehih avstrijske diplomacije. Največja krivda zadene Press-Bureau v Prochaskovi aferi in povodom potovanja šefa generalnega štaba na Romunsko. Obžalovanja vredno je, da si Press-Bureau ni svest svoje naloge. Sprememba je nujno potrebna. Njegov govor je napravil velik vtisk zlasti zato, ker so znani njegovi stiki z nemškim veleposlaništvom.

Za prosto kolportažo.

Dunaj. 18. januarja. Državna zveza avstrijskih tiskarjev je predložila članom tiskovnega odbeka poslanske zbornice memorandum, v katerem zavzema zlasti stališče glede proste kolportaje. Državna zveza želi izpremembo sedanjega zakonskega načrta zlasti v tem oziru, da se omejuje prosta kolportaja samo za tiskovne izdelke inozemstva. Tujim, zlasti nemškim založnikom naj se ne zabrani razpečati svoja tiskovna dela v Avstriji potom proste kolportaje, vendar pa žele tiskarji, da se mora za Avstrijo namenjena naklada tiskati v Avstriji.

Češki deželni zbor.

Praga. 18. januarja. V političnih krogih se zadržuje, da bo češki deželni zbor sklican v prihodnjih tednih k poskusnemu zasedanju, da poskusi rešiti vsaj vprašanje regulacije plač učiteljem.

Češko-nemška sprava.

Dunaj. 18. januarja. V nemških poslanskih krogih označujejo predvčerajšnji govor poslanca Ira, v katerem se ta zavzema za opustitev obstrukcije v češkem deželnem zboru, kot udarec proti skupnosti nemškega kluba deželnih poslancev. Njegov govor je popolnoma nemogoče opravičiti. V stvari sami je treba pripomniti, da en sam poslanec nikakor ne more izpremeniti taktike zveze, obstoječe iz 67 poslancev.

Rusinsko vseučilišče.

Lvov. 18. januarja. Profesorji in docenti poljedelske visoke šole v Dublanju in profesorji veterinarske visoke šole v Lvovu protestirajo proti vseučiliškim zahtevam Rusinov. Profesorji stoje na stališču, da se rusinsko vseučilišče nikakor ne sme ustanoviti v Lvovu.

Lvov. 18. januarja. Glasilo poljskih narodnih demokratov »Słowo polskie« poroča z Dunaja: Novi načrt cesarjevega lastnoročnega pisma o rusinskem vseučilišču naznanja ustanovitev rusinskega vseučilišča ter pragmatično konstatira poljski značaj lvovskega vseučilišča. Načrt določa, da stopijo šele po aktivaciji rusinskega vseučilišča s 1. oktobrom 1916, določila glede Rusinov na lvovskem vseučilišču izven veljave, da pa ostanjejo v prehodni dobi pravice poljskega jezika nedotaknjene. Načrt pa ne obsega nobenih določil glede namestitve vseučilišča, iz česar se da sklepati, da se bo vseučilišče ustanovilo v Lvovu. Načrt cesarjevega pisma je baje nesprejemljiv.

Lukacs demisionira?

Budimpešta. 18. januarja. V opozicijskih krogih se mnogo govori o tem, da bo ministrski predsednik Lukacs v kratkem odstopil zaradi razmer v vladni stranki. »Magyar Ország«, glasilo Justhove stranke piše, da smatrajo tudi vladne stranke Lukacsevo stališče za nevzdržljivo.

Ogrska opozicija.

Budimpešta. 18. januarja. Vodstvo združenih strank je imelo včeraj sejo, v kateri je sklenilo, da določijo taktiko opozicije neposredno pred

sejo poslanske zbornice dne 22. januarja.

Vohuni.

Dunaj, 18. januarja. »Deutsches Volksblatt« poroča, da so baje na Ogrskem aretirali toliko velikosrbskih agitatorjev, da so ječe v Szege-dinu prenapolnjene in da so morali oddati jetnike v Terezín, kamor je poslal justični minister državnega pravdnika dr. Dencka, da vodi preskavo. Suspendirane so tudi porote v Terezínu in Novem Sadu, ker so porotniki večinoma Srbi. Med srbskimi agitatorji v Terezínu je zlasti interesanten neki Stojilović, nečak nekoga srbskega dostojanstvenika, ki je bil aretiran zaradi vohunstva.

Zemun-Belgrad.

Zemun, 18. januarja. Paroplovni promet med Zemunom in Belgradom, ki je bil par dni ustavljen, se je zopet pričel.

Izvolitev novega predsednika francoske republike.

Paris, 18. januarja. Tako, ko so bile volitve končane, so vse stranke živahno aklamirale novega predsednika francoske republike. Ovaci so se udeležili tudi člani skrajne levice, ki so bili glasovali proti izvolitvi Poincaréja. Novega predsednika je spremljala tisočglava množica na kolodvor, ter mu prirejala velikanske ovacije. Ko je dospel Poincaré v Pariz, ga je pričakovala tisočglava množica in mu prirejala na vseh ulicah od Eliseja, velike ovacije. Poincaré je obiskal Falieres, ter sta se nato poljubila. Velika množica je prirejala Poincaréju tudi ponoči pred njegovim stanovanjem ovacije. Poincaré se je ponovno pokazal na balkonu in prosil množico, da naj ne kliče »Vive Poincaré!«, marveč »Vive la republique!« »Vive la France!«

Paris, 18. januarja. Listi soglasno odobravajo izvolitev Poincaréja za predsednika francoske republike. Listi pišejo, da nastopa za Francosko nova doba demokratičnega napredka, razumnega razvoja, doba politike časti in napredovanja. Tudi s socialnodemokratične strani so zadovoljni z novim francoskim predsednikom.

Finski deželni zbor.

Petrograd, 18. januarja. Finski deželni zbor je sklican za 1. februar.

Rusija in Japonska.

Petrograd, 18. januarja. Iz Tokija poročajo, da se sedaj tudi Japonska pripravlja na novo vojno z Rusijo, ter ščuja Kitajsko na vojno.

Jasnaja Poljana.

Petrograd, 18. januarja. Tolstojeva hčerka Aleksandrina je kupila Jasnaja Poljana, ter jo hoče razdeliti med kmete.

Tibet in Mongolska.

Majmačin pri Kiahti, 18. januarja. Med Tibetom in Mongolsko sklenjena pogodba vsebuje med drugim tudi medsebojno priznanje neodvisnosti obeh držav, poleg tega pa tudi določila glede razvoja trgovinskih zvez in medsebojnega podpiranja pri razširjanju budizma.

Novi naseljeniški zakon.

Novi Jork, 18. januarja. Komiteja obeh hiš sta se zedmila glede naseljeniškega zakona. Predloga bo najbrže danes sprejeta. Naseljenec mora v prihodnje znati vsaj v lastnem deželnem jeziku brati. Senat ne vztraja na tem, da bi morali znati tudi pisati. Davek za naseljence se zviša za osebo od 4 na 5 dolarjev. Vsaka ladja, ki pripelje naseljence, mora imeti od vlade imenovane ameriške zdravniške, nadzorovane in streljane.

MED VOJNO IN MIROM.

Nota vesil.

Carigrad, 18. januarja. Nota, ki jo je izročil v imenu veleposlanikov avstrijski poslanik obmejni grof Palavicini v navzočnosti veleposlanikov turškemu zunanjemu ministru Noradunghianu, opozarja pred vsem na nevarnosti, ki grozi Turčiji, če bi hotela nadaljevati vojno. Turčija mora nujno svoje notranje zadeve urediti ter je navezana pri tem na podporo Evrope. Če bi Turčija željela vesil ne ustregla, bi Evropa pri tem

regeneracijskem delu ne mogla pomagati. Nota opozarja turško vlado, da naj preda Odrin Balkanski zvezi, rešitev vprašanja Egejskih otokov pa naj prepusti vesilam. Končno zagotavlja nota Turčiji prijateljsko mišljenje evropskih vesil, ter ji hoče v odrinskem vprašanju pomagati pri vseh upravičenih zahtevah. Noradunghian je vzel noto na znanje ter je izjavil, da bo Turčija v kratkem odgovorila. Takoj nato se je sestel ministrski svet h kratkemu posvetovanju, odločilna seja pa se vrši danes. Noradunghian je poročal sultanu o noti. Sultan je poklical nato vse vodilne člane mladoturškega komiteja k posvetovanju. V političnih turških krogih se zatrjuje, da bo ministrski svet sklenil odkloniti demarcho vesil.

Hujskanje na vojno.

Carigrad, 18. januarja. Mladoturški in vojaški krogi so pričeli iznova hujskati na vojno. Častniki so izročili poveljniku Nazim paši memorandum, v katerem zahtevajo, da ostane vlada v vprašanju Odrina trdna, ali pa naj odstopi. V Peri in Stambulju je bilo po noči raztrčenih mnogo tisoč letakov, ki so hujskali na vojno proti javnom. Danes zjutraj so bili na mošejah nabiti lepaki, ki zahtevajo obnovo vojne ter napadajo velikega vezirja Kiamil pašo. Vojna stranka pripravlja velike politične demonstracije. Kljub temu smatrajo politični krogi, da se bo Kiamil paša odločil ustreči zahtevam vesil in potlačil opozicijo z vsemi sredstvi. Kiamil paša hoče odstraniti iz Carigrada garnizijo in jo nadomestiti z zvestim vojaštvom izpod Čataldže. Porta, Ildic kiosk, palača bivšega sultana Abdula Hamida in javna poslopja so vojaško zastražena. Po cestah patrolirajo vojaški oddelki. Mnogo skrbi delajo vladi kurdijski polki, ki vedno iznova zahtevajo, da jih odpošljejo proti sovražniku. Kiamil paša je pripravljen na skrajno.

Razpoloženje v Carigradu.

Kelmoraj, 18. januarja. »Kölnische Zeitung« poroča iz Carigrada, da je razpoloženje na poti zelo bojovito in trdovratno ter da je računati z obnovitvijo vojne.

Bolgarska in Rumunska.

Bukarešta, 18. januarja. Politični krogi zatrjujejo, da je prišlo med Bolgarsko in Rumunsko v principu do sporazuma ter je pričakovati v kratkem definitivne rešitve.

London, 18. januarja. Rumunski minister Joneacu bo poročal svoji vladi v ponedeljek o uspehu svoje konference z Danevom. Joneacu izjavlja, da so Danevovi predlogi nesprejemljivi, da pa je upati, da Bolgarska izpremeni svoje protipredloge. Prihodnji teden se pogajanja nadaljujejo.

Romunska in Srbska.

Belgrad, 18. januarja. Prihodnje dni pride sem romunsko odposlanstvo, ki bo konferiralo s srbskimi državniki zaradi vprašanj med Srbijo in Rumunsko.

V okupiranih deželah.

Solun, 18. januarja. Ker so uvedle bolgarske, srbske in grške oblasti v okupiranih pokrajinah posebne varnostne odredbe, vlada povsod mir in red. Glasom zadnjih poročil so sedaj umori, poboji, ropi in tatvine manj pogoste. Seveda pride tudi sedaj še tu in tam do roparskih napadov, toda to se godi le zelo redko. V Driani je prišlo večkrat do požarov. V Štipu je zgorel velik del židovskega mestnega dela. Muzlimani trumoma zapuščajo deželo.

Srbski ranjenci in bolniki.

Frankobrod, 18. januarja. Iz Belgrada poročajo, da imajo Srbi 11.000 ranjencev in 10.000 bolnikov. Število mrtvih še ni natančno znano. Ve-

liko število bolnih je posledica infekcijskih bolezni, ki so nastopile po sklenjenem premirju.

V Epiru.

Atene, 18. januarja. Iz Filipiade sa poročajo, da grške čete prodirajo v notranjost dežele. Zasedle so Glyki in pozneje tudi Gardiki, važno zbirališče albanskih begov. Zasedle so razen tega še 20 albanskih vasi.

V Prireju.

Atene, 18. januarja. Mornariško ministrstvo razglša, da smejo parniki in jadrnice samo med 7. zjutraj in 5. popoldne zapustiti Pirej, oziroma priti v pristanišče. Pristanišče je zaprto za minami.

Thasos.

Atene, 18. januarja. Prebivalci otoka Thasosa so zahtevali v revoluciji združenje z Grško, ter je to resolucijo prinesla posebna deputacija grškemu kralju v Solun.

Lovčen.

Pariz, 18. januarja. Črnogorski kralj Nikolaj je odgovoril na vprašanje nekga časnika glede predaje Lovčena Avstriji: Lovčen je srbski Olimp, monument, zgrajen od božje roke, za prostost in njene boritelje. Lovčen je zibel naše dinastije in piedestal mavzoleja, kjer leži prah Petra Petroviča Njeguša. Lovčen se je upiral celo takrat, ko je prišel azijski zmagovalac pred Dunaj. Tudi v bodočnosti se bo upiral. S svojimi ponosnimi vrhovi nam je ljubljeni Lovčen dražji, kakor če bi bil v vsej svoji velikosti velikanski demant. Lovčena ne prodamo!

Grške ladje za Bolgarsko.

Atene, 18. januarja. Bolgarska vlada se je obrnila na paroplovne družbe v Pireju zaradi najetja grških ladij za uporabo bolgarskih čet v Dedeagaču in v Thraciji.

Agitator za bojko.

Carigrad, 18. januarja. Znani voditelj bojko proti Avstro-Ogrski in Grški, Kerim aga, je dospel sem ter pripoveduje, da se je skrival 20 dni pred zasledujočimi Grki v nemškem konzulatu v Solunu. Končno se je zahtek na neko avstrijsko ladjo, katere kapitan se je branil izročiti ga nekemu grškemu častniku.

Mahmud Muktar paša o situaciji.

Berolin, 18. januarja. Bivši turški vrhovni poveljnik Mahmud Muktar paša, ki je bil pri Čataldži ranjen in bo v kratkem okreval, je pisal nekemu svojemu prijatelju v Berlinu, da je razpoloženje v Carigradu zlasti med častniki zelo bojovito.

Car Nikolaj in Turčija.

Frankobrod, 18. jan. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Car Nikolaj se je izrazil napram turškemu poslaniku, s katerim je govoril pri novoletnem sprejemu zelo kratko, da mora Turčija pospešiti sklep miru, ker bi se jo sicer prisililo napraviti mir.

Medšidije.

Carigrad, 18. januarja. Poveljnik turške vojne mornarice zatrjuje, da ladja, ki je obstreljevala Siro, ni bila »Medšidije«, marveč vojna ladja »Hamidie«.

Telovadno društvo »Sokol« v Ljubljani.

Pogreb preminulega našega častnega člana in bivšega staroste

br. Ivana Murnika

se udeležijo naše društvo korporativno. Zbirališče v telovadnici v Nar. domu v ponedeljek ob četrni na 3. popoldne. Bratje, izkažite v kar največjem številu zadnjo čast prezasluznemu našemu članu!

Odbor.

Prečitane časopise v šentjakobskem okraju.

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za Ciril-Metodovo družbo gđ. Barba Podvasnik iz Dunaja 3 K, mesto šopka na grob umrli prijateljici Elzi in pisarna dr. Fran Tekavčiča, odvetnika v Ljubljani 25 K, iz kazenske poravnave Lozej ca. — Neimenovani, od slednjega. Skupaj 28 kron.

Za tel. društvo Sokol I. v Ljubljani pisarna dr. Fran Tekavčiča, odvetnika v Ljubljani 25 kron, iz kazenske poravnave Lozej ca. — Neimenovani, od slednjega.

Živeli nabiralci in darovalci!

Današnji list obsega 16 stran.i

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 16. prosinca. S. Patientia Ivana Supančič, usmiljenka, 82 let, Radeckega cesta 11. — Vladislav Ino, rejenec, 7 mesecev, Strelška ulica 15. — Avgust Krušič, livarjev sin, 4 mesece, Karlovska cesta 3.

Dne 17. prosinca: Ivan Papež, delavec, 72 let, Radeckega cesta 11.

V deželni bolnici:

Dne 15. prosinca: Alojzija Rodič, kuharica, 55 let.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni do macega zdravlja, katero se da tako mnogostransko porabiti, nego »Mollo-vo francosko žganje in sol«, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže ž njim, kadar koga trga, kako to zdravi vpliva na mišice in živce krepi in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica E 2.—. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je zahtevati izrecno MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 33

Priporočilo. V. I. Havliček in brat, Podčrbrady (kralj. Češko), izvozniki zavod platnenega in modnega blaga, pošlje na zahtevanje poštne prosto nanovo zgotovljeno zbirko vzorcev preskušanih in dobro znanih Havličkovih tkanin, damastov, kanafasov in zefirjev, kakor tudi spomladnega in pralnega modnega blaga, brisalk, žepnih rut, servijet in opravi za neveste. Toplo priporočamo svojim cenj. čitateljem in njih rodbinam to solidno, popolnoma češko podjetje. Blagovolite se sklicevati na naš list. Dobite vzorce poštne prosto in pri nakupu popust.

Mnogo je preizkušena
MATTONIJEV
GIESSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
pri kamenu
in boleznih
mehurja
kot sredstvo
spojilno s sečno kislino.

Kdor ve razločiti dober
likér od slabega, se ne da
preslepiti s ponaredbami,
ampak zahteva pristni

Po slabem pitju
Si bolan,
Od tega boš
Vesel, močan!

„FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak
daje moč in veselje do dela.

Postavno varovano.

Ime
MAGGI
jamči

za izvrstno kakovost

MAGGI JEVIR kock

po 5 vin. za 1/4 litra
najfin. goveje juhe.

Se-te so najboljše!

Blagovolite to upoštevati
pri kupovanju,

270

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 380-2 Srednji letni tlak 738 mm

Januar.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
17.	2. pop.	735.3	-2.4	sl. jug	oblačno
„	9. zv.	734.1	-2.0	sl. sever	sneg
18.	7. zj.	731.9	-0.2	sl. jizah.	oblačno.

Srednja večerajšnja temperatura -3.3°, norm. -2.5° Padavina v 24 urah 15.2 mm.

Prodajalka

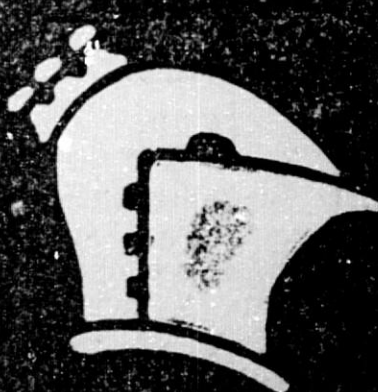
mešane stroke

275

želi s 1. februarjem stopiti v službo.

Ima tudi lastno koncesijo.

Naslov pove upravištvo »Sl. Narod«.

Solarine

čistilo za kovine drži najdalje lesk!
Varuje kovine pred rjo in zelenico
Zajamčeno prosto strupov in kislin.

apneno železnati sirup.

Že 43 let zdravniško preizkušen in priporočan prsni sirup. Razkrajja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdičuje slast in reditev trupa in je izborn za tvoritev krvi in kosti, zlasti za slabotne otroke.

Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glav. razpodevališče:

Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“

(HERBANNY-jev naslednik).

Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

4042 Po pošti se razpošilja vsak dan.

na Dunaju VII/1, Kaiserstr. 73-75.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Purjodal.

Jodov sarsaparilni prepart, čisti kri, pospešuje menjavanje snovi, blaži bolečine in krč in deluje proti vnetju. Rabi se z izvrstnim uspehom povsod tam, kjer so potrebni jodovi in sarsaparilni izdelki. — Lahko prebavljivo in se rabi brez motenja poklica.

Steklenica K 2-20, po pošti 40 h več za zavoj.

Vsem prijateljem in znancem javljamo z neotlačnim srcem, da je po dolgi in mučni bolezni, previden s svetotajstvi, preminul naš ljubljani strček, oziroma brat in svak gospod

278

IVAN MURNIK

trg. in obrt. zbornice za Kranjsko tajnik v p. cesaraki svetnik, vitez železne kroze III. reda, vitez Frano Jožefovega reda itd.

danes dopoldne ob 12. v 75. letu svoje dobe.

Pogreb nepozabnega rajnika bo v ponedeljek ob 3. popoldne iz hiše žalosti, Kongresni trg 7, na tukajšnje pokopališče k Sv. Krištofu, kjer ga polože v rodbinsko rakev.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v Frančiškanski cerkvi ljubljanski in farni cerkvi radovljiški.

Priporočamo ga v blag spomin!

V Ljubljani, dne 18. januarja 1912.

Žalujejo ostali.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani
naznanja žalostno vest, da je velezaslužni bra

Ivan Murnik,

častni član društva in bivši njegov starosta,

danes dopoldne ob 12 v 75. letu svoje dobe po dolgi in mučni bolezni preminul.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 20. januarja ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Kongresni trg 7, na pokopališče k Sv. Krištofu.

Prezaslužnemu bratu bodi časten spomin!

V LJUBLJANI, dne 18. januarja 1913.

V neizrecni žalosti naznanjamo pretresljivo vest, da je naša nadvse ljubljena soproga, oziroma mati, sestra, svakiuja in teta, gospa

OLGA ŠAVNIK roj. MALLY

dne 17. januarja opoldne po dolgotrajni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, preminula.

265

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo, dne 19. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bode darovala v župni cerkvi.

Rajnico priporočamo v blag spomin.

V Kranju, dne 17. januarja 1913.

Dr. Edvard Savnik

in otroci:

Marta, Vera, Meta, Olga, Bogdan, Leon in Renata.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko se usoja naznanjati pretresljivo vest, da je danes dopoldne po dolgi bolezni preminul njen bivši dolgoletni in velezaslužni tajnik, gospod

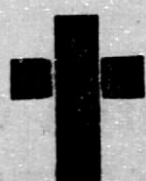
276

IVAN MURNIK

cesarski svetnik, vitez železne kroze III. reda, vitez Frano Jožefovega reda, predsednik „Slov. trgovskega društva Merkur“, itd. itd.

Pogreb bode v ponedeljek, dne 20. januarja 1913 ob 3 popoldne iz hiše žalosti Kongresni trg št. 7.

V Ljubljani, dne 18. januarja 1913.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je njega dolgoletni, velezaslužni predsednik in častni član, gospod

277

IVAN MURNIK

tajnik trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko v. p., ces. svetnik, vitez železne kroze III. reda, vitez Fr. Jožefovega reda itd. itd.

v soboto dopoldan po dolgi bolezni izdihnil svojo blago dušo.

V Ljubljani, dne 18. januarja 1913.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
nega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

CERESIT

dela mokre kleti, vlažna
stanovanja
zajamčeno suha

AVSTR. PATENT
ZASTON, ŠT. 36 PROSPEKT

Avstr. ceresitna družba z. o. o. Dunaj XIX, Eisenbahnstrasse No. 61. Tel. 22288.

Zaloga pohištva in
tapedniškega blaga

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije
Ter. c. 11 (Kolizej).

**Zaloga spalnih
ter jedilnih sob**
v različnih najnovejših slogih.

**Vsakovrstno drugo
pohištvo.**

Priznana solidno blago
ter najnižje cene.

**Zaloga otomanov
divanov, žimnic**

različne kakovosti;

zajamčeno trpežni izdelki.

Velika izbira

otroških vozičkov

vsakovrstnih slik, ogledal itd.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC

LE V IZVRINI POLNITVI.

MOËT & CHANDON

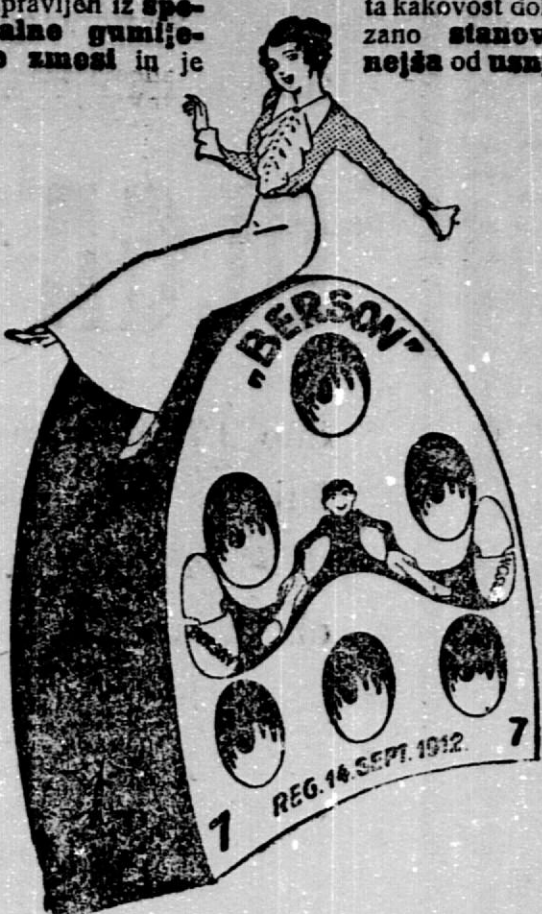

JE ŠAMPANJEC
NAJVIŠJEGA
DVORA IN
ARISTOKRACIJE

USTANOVLJENO

1743.

Novi „BERSON“ gumijev podpetnik
napravljen iz spe-
cialne gumije-
ve zmesi in je

ta kakovost doka-
zano stanovi-
nejša od usnja.

Novi gumijev podpetnik „BERSON“
ima natančno barvo in obliko usnjatega
podpetnika, je izredno elegantne oblike,
po kakovosti pa silno stanovit in pe-
resno lahak.

Novi gumijev podpetnik „BERSON“
zabranjuje poševiranje peta, Vam čevlje
stalno ohranja v elegantni fazoni in varuje, ker
je jako elastičen, Vaše živce in hrbe-
nični mozeg.

Premnogi konkurenčni izdelki popolnoma
brez vrednosti, hočejo s ponarejanjem
vzorca in z enako glasčimi se
imeni p. t. občinstvo zavajati.

Pristni novi gumijev „BERSON“
podpetnik je vložen v eleganten zlat karton
in je na njem različne čitavi besede „BERSON“.

Vsak pristni novi gumijev podpetnik Berson
ima poleg tega zraven stojajočo tvorniško
znamko

Zahtevajte izrecno „BERSON“
gumijev podpetnik, dajte se jih priležiti
od svojega čevljarja ali trgovca s
čevlji in v lastno korist zavračate vsak
drugi izdelek.

Bernsonwerke Dunaj VI/1.

Pletilke

dobro izurjene pletenja nogavic na stroj

se sprejmejo takoj

proti dobri plači v trano delo. Pisme-
ne ponudbe na Vinko Grabnar,
Brežice ob Savi.

Najfinejši

špirit

: iz žita, najboljša :
kakovost za žganje

se dobi edino v množinah

od 60 litrov naprej po nizki

:: tovarniški ceni pri tvrdki ::

M. Rosner & Ko.

Ljubljana, poleg pivovarne „Union“.

Šentjanški premoš

na dom dostavljen

1 vreča 50 kg v kosih K 145 1 vreča 50 kg orehovca K 125.

Pri odvzetju 1000 kg ali več 10 h pri 100 kg manj.

Prodajalna pisarna v Dalmatinovi ulici šteč. 5.

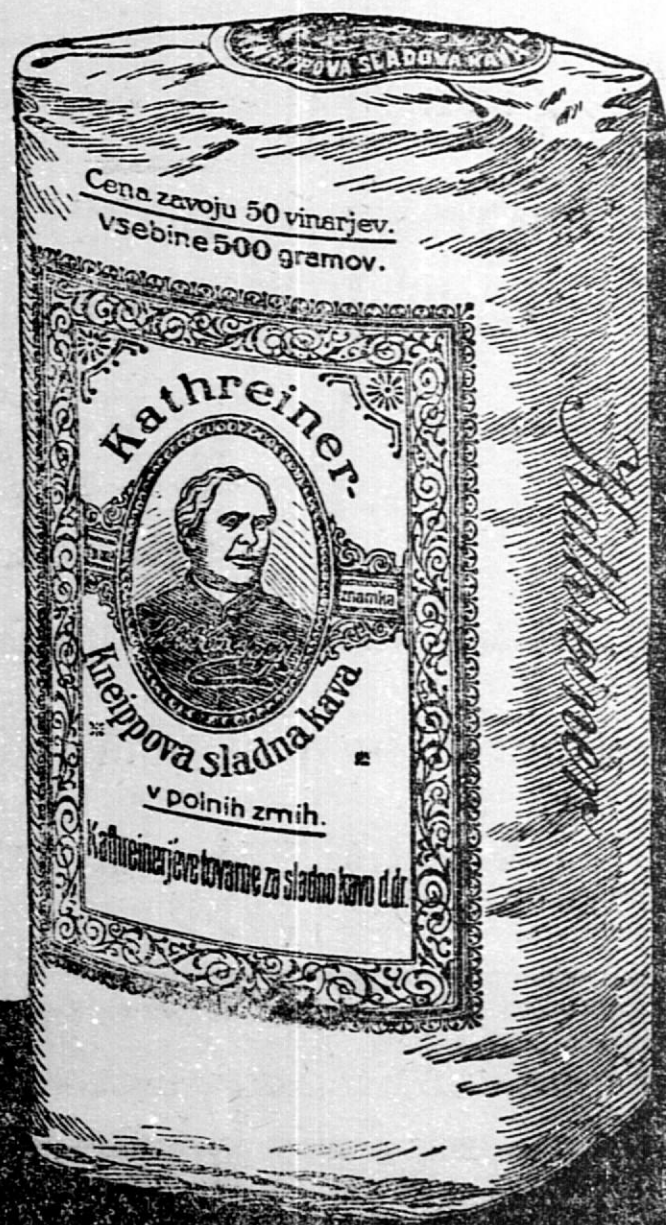
F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so' nogam
najbolj prilježni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tenis-čevlji.

Vsaka razumna, varčna gospodinja
uporablja samo to sladno kavo.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3 / 4 0 / 0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Rentni davek od obresti plačuje sama.

nico, ako n. 2-80 eno veliko stekla-
nico, za K 4-70 dva veliki steklenici,
za K 8— 4 velike stekl., za K 22—
pa 14 velikih steklenic posušina prosto
na vno postaje Avstro-slovenske

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Sprejme se na hrano in stanovanje
gospodično ali dijak

nižjih razredov. 269

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Dobro ohranjen 273

pianino

se cenó prodá na voglu Sv. Petra
cesto, vhod Radeckega c. 2, I. nad.

Sprejme se

mlad kovaški pomočnik
na Spodnjem Koroškem.

Naslov pove upravništvo »Slov.
Naroda«. 255

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Tržaška firma za uvoz južnega sadja
išče zastopnika

za Ljubljano in Kranjsko. — Ponudbe
uvadenih energičnih gospodov pod Sul-
timpor upravništvu »Slov. Naroda«.

Redka priložnost za zdravnike in penzioniste
Enonadstropna hiša

s cvetličnim vrtom in primernim dvo-
riščem ter njivo v prijaznem trgu Sa-
vinjske doline se takoj odda. —
Vprašanja pod »Redka priložnost«
na upravništvo »Slovenskega Naroda«.
274

E 5493/12-2

Dražbeni oklic.

Dne 21. januarja 1913 dop. ob 9. uri
prodado se na Rimski cesti 16 na javni dražbi

slednji predmeti:

špecerijsko blago, razni likerji in trgov. oprava.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani,

odd. V., dne 2. januarja 1913

Skladišče

prilagodno za delavnico se takoj odda na
šmboževem trgu 9 v Ljubljani.

Manjša vpeljana 271

vrtnarija

se takoj ugodno odda v najem.

Natančneje se izve pri stavbni tvrdki
Ivan Ogrin, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 8.

Iščem

pilarja (Feilhauer)

ki bi hotel priti v Novo mesto za po-
močnika ali mojstra. Več se izve pri
meni. Peter Gorupič, kovač in po-
sestnik v Kandiji. 204

V najem se odda staroznana

Skabernétova gostilna

v Novem mestu, 266

na željo tudi z mesnico.

Več se poizve pri lastnici hiše
Mariji Rozina, v I. nadstr., Istotam

Prodaja se radi družinskih razmer

hiša z gostilno

v Ljubljani, zelo ceno s koncesijo vred
pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji.
Hiša je za vsako obrt pripravna.

Eventuelno se da tudi v najem.

Pismena vprašanja je nasloviti:
Marija Znidaršič, Ljubljana, Dunajska cesta št. 35.

Poštena gospodična

se sprejme na stanovanje.

v Selenburgovi ul. 6. I. nad. levo. 196

Pozor trgovci! 190 Pozor trgovci!

Proda se v mestu dvonadstropna

HIŠA

s šestero strankami, blizu 2 cerkva. V hiši
se nahaja čez 50 let obstoječa trgovina s
špecerijskim in galanterijskim blagom, jako
dobro vpeljana; lokal je prostoren in zraven
skladišče. Proda se radi družinskih razmer.
Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«

Nudležne kocine

na obrazu ali na rokah
odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixa

odstranjevalec kocin.

Zaj. neškodljivo, gotov
uspeh. Pušica za 4 K

zados tuje. Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.

Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem
jelenu“, drogeriji A. Kanc in „Adrija“.

Stroje za valjenje

domače in divje perutnine, donosna perutninar-
stva uredi strokovno in ceno, posebno pe-
rutnino vseh vrst, vse priprave za rejo do-
bavlja specialna tvornica Nickerl & Co.
d. z o. z., centrala: Dunaj - Inzeradorf.
Triesterstr. 30, telefon št. 9120. Zahtevajte
brezplačno cenovnik št. 84. 268

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, 149

I. nadstropje, levo.

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
joča najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

je v udobnost cenj. občinstva zopet v
središču mesta.

„Priporočila in namešča le boljše“

službe iskajoče vsake vrste

kakor
privatno trgovsko in gostilniško osobje
izbira različnih služeb, zlasti za ženske
Vestna in kolikor možno hitra postrežba
zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi znakazna odgovor.

Kazensko-pravni red

z dne 23. maja 1873 št. 119
državnega zakonika z
dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi
kazenski postopek zadeva-
jočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v.,
po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Krasne novosti zimskih oblek in površnikov

domačega izdelka.

Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence.

Najnižje cene.

Solidna postrežba.

V trgovini z mešanim blagom
dobro izurjena 251

prodajalka

želi službe. — Dopisi pod „Pošte-
nost“ na upravništvo »Slov. Naroda«

Motor na bencin 4 PH rab-

ljen, toda dobro ohran-

njen z vso opravo in

cirkularno žago

s transmisijo vred, se prodá po ugodni
ceni. Kupci naj se zgledajo v Spod. Šiški,
Kolod. ulica št. 181, kjer si jih lahko
ogledajo še v porabi. Dopisi poštai
predal 65, Ljubljana. 244

Ledenice

(hladilnike) 188

velike in male za točenje piva z ogljen
čevjo kislino ali samo s pipo

kupi iz druge roke zaloga piva na deželi.

Ponudbe na upravništvo »SI Naroda«.

Sprejme se v predilnici Prebold

pošta št. Pavel, pri Preboldu, Staj.

ključavničar

oženjen, obeh deželnih jezikov zmožen,
trezen in zanesljiv delavec, ki je izur-
jen v vseh v to stroko spadajočih delih.
Naj se javijo le delavci z dobrimi
izpričevali.

Prodaja se novo zgrajeni

„Planinski Dom“

s trgovino in gostilno v Doliču. Tudi
se zamenja z majhno hišo v ljubjan-
ski ali na mariborski okolici. Leži tik
okrajne ceste, dvajset minut od želez-
niške postaje na najlepšem prostoru.
Lokal so krasni in veliki. Zgledati se je
v šoli v Doliču, pošta Mislinja,
Štirsko.

Izprašani strojnik

izučeni strojni ključavničar in
vrtlar (Dreher) z najboljšimi izpri-
čevali, ki prav dobro pozna naprave
pri žagah in opekarnah, električnih in
plinovih (Sauggas) napravah in drugih
eksplozivnih motorjih, išče službe.
Napravi je tudi na Dunaju izkusno
za šoferja in je vozil z najfinjšimi vo-
zovi. Ponudbe prosil pod I. Linhart,
Spodnja Šiška šte. 30. 209

Trgovci pozor!

246

Trgovci pozor!

25. tega meseca v Litijo k sodni dražbi

novi postavljene dvonadstropne hiše s trgovino

tik Zagorske farne cerkve. Cenjeno samo 21.600 K, najmanjši ponudek 16.200 K.

Ne zamudite ugodne prilike!

Ne zamudite ugodne prilike!

Združeni čevljarji

v Ljubljani, Wolfova ulica št. 14

Odlikovani na mednarodni raz-
stavi na Dunaju leta 1900.

priporočajo svojo bogato zalogo obuval za poletno sezijo.

Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev

lastnega in tujega izdelka.

Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd.

vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave gorske in lovske čevlje.

Izdelujejo se po meri v lastni delav-

nicol, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja

naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenike.

== Štajersko slivovko ==

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

== medicinalna žganja ==

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna

195

ROBERT DIEHL v Celju

Jeseniške novice.

Jasna beseda. Mnogo let že vodo dajo za nos klerikalci naše slovensko delavstvo. Ni industrijskega kraja, kjer bi klerikalni poslanci ne prirejali raznih shodov, osobito kadar so predurmi državno, deželnozborske in občinske volitve. Takrat se delavcem obljubujejo zlati gradovi, zlate nade, starostno zavarovanje, zboljšanje plač, skrajšanje delovnega časa itd. V resnici je pa vse to, kar smo opetovano že opozarjali jeseniško delavstvo, le zgolj slepenje in zapeljanje k volitvi v zmago raznih klerikalnih mogotcev. Ker se je klerikalnemu delavstvu v zadnjih letih mnogo obljubilo od raznih nedelavskih poslancev, kakor Pogačnik, Gostinčar, dr. Šusteršič, Piber itd. in se do danes ni niti najmanjšega še izpeljalo, zato je v pomirjenju zapeljanega delavstva prinesla v št. 6 »Naša Moč« članek »Delavstvo in politika«. Radi pičlo nam odmerjenega prostora se moramo zadovoljiti le z nekaterimi namigi, da se bi že vendar enkrat odprle oči našim delavcem, da bi uvideli, da so klerikalci tisti, ki jih pri vsaki priliki izkoriščajo. Naj navedemo le nekaj odlomkov! »Večina slovenskega delavstva pričakuje obrambe svojih interesov od poslancev. Delavstvo pa da nima druge naloge, kakor da od časa stopa z več ali manj odločnimi resolucijami pred državne poslance, ki morajo seveda vse obljubiti, če ne je pa zamera.« Kdo povzroča resolucije? Ali jih ne povzročajo ravno poslanci, da nasujejo delavcem nekaj peska v oči. S samimi resolucijami je še preklicano malo doseženega! — Toda čisto napačna je misel, da mora delavstvo pričakovati lepših časov od politike, od parlamenta. — V parlamentu se take postavbe, ki bi znatno zboljšale položaj delavstva, sploh skleniti ne morejo. Delavstvo se mora obrniti na drugo addresso, tje, kjer se v vsakem slučaju reže delavcu njegov vsakdanji kruh. Tako mora torej »Naša Moč« sama nehoti pripoznati, da poslanci in poslanska zbornica ne morejo v dobrobit delavstva mnogo ali nič učiniti. Pri državnih podjetjih tam izposlujejo mogoče trohico priboljška. Pri privatnih podjetjih so pa poslanci ravno tako velike ničle kot drugi. Ali more poslanec prisiliti upravo kake tovarne, da bi zboljšalo svojim delavcem plačo? Ne! in stokrat ne! Zato je vse obsodbe vredno početje gotovih klerikalnih kolodvorov, ki brezmišlno hujskajo in zapeljujejo delavce do nepremišljenih korakov, oblihujoč jim svojo poslansko pomoč, če prav dobro vedo, da ne morejo pomoči. Ali se niso dogodili že na Savi taki slučaj? Poglejte, koliko časa že na Vevčah stavkajo ubogi delavci in se bojujejo za svoje pravice, a ne morejo doseči ničesar, če prav je ves klerikalni štab na nohah. Zato pa morajo delavci zaupati le v svojo lastno pomoč, v svoj lastni živel — ne se pa pustiti hujskati in zapeljavati po klerikalnih močeh, ker ti ne obetajo kazni, s katero je kaznovan delavec, ampak mora se obrniti na drugo addresso, tje, kjer se v vsakem slučaju reže delavcu njegov vsakdanji kruh.

Volitev skupnih lastnikov za podobno Jesenice je razpisana. Voli se odbor in predsednik kot upravitelj skupnega premoženja. Treba hode nato gledati, da nam klerikalci ne utihotapijo zopet kakih hijen. Preteklo leto se je iz gozdov skupnih lastnikov izsekalo in prodalo za okroglo 14.000 K lesa, katera vsota se je razdelila na solastnike.

Volitev odbora skupnih lastnikov je taina in ima predsednik vsakega volilca o tem pravočasno pisмено obvestiti. Pri volitvi se ima komisija ravnati po določilih in predpisih občinskega volilnega reda. Vsaka nenostavna agitacija je kaznjiva.

Hud c. kr. gospod. Predstojnik nekega urada na Jesenicah (naj za danes zamolčimo ime) je nekemu železniškemu uslužbencu, ko je bral v svojem prostem času v pisarni »Slovenski Narod«, iztrgal iz rok, potepal in kaznoval uslužbenca z 1 K globo. — Smo radovedni, če ta naduti Südmarekovec, (čegar ime je že pristno nemško!) z isto mero in energijo kaznuje svoje podložne, kadar v službi po cele ure hero v pisarni »Tagespošto«? — Pa o tem prihodnjič malo več!

Vendar je enkrat srečno prišla tukajšnja skupina »Jugoslovanskih železničarjev« popolnoma v klerikalni tabor in se postavila pod patronanco zloglasnega Skubica! Nismo hoteli v javnosti ožigosati »Jugoslovanskih železničarjev« radi njih početja pri zadnjih občinskih volitvah, ko so tako strastno agitirali proti narodno — napredni stranki, se navduševali za klerikalno listo, celo druge terorizirali in kot en mož vsi volili klerikalne pajace, ker smo mi-

slili, da jih je zapeljal le njih prečastiti patron in smo upali, da jim pa de mrena iz oči. Sedaj pa, ko vidimo, da dosledno jadrajo v jeseniškem čebulizmu, moramo to tudi javno pribiti, ker bi to mogoče nekatere vseeno zanimalo! Naprednjaki, vi pa sedaj veste, da s temi ljumi; katerim sta vzor Skubic in Čebulj, nočemo imeti stika in nje same in njih priditve odslej popolnoma ignorirajmo!

Za kratek čas.

Žena: Ali še veš, ljubi Maks... v najhujšem mrazu sva se zaročila. **Mož:** Da, da... če se spominim, me še danes zazebe...

Igralec: Strašni časi... denarja nič... draginja taka... v soboto mi bodo na licitanti prodali vse pohištvo...

Blagajnik: Bodite veseli... boste vsaj spet enkrat videli, kaj je razprodana hiša.

— Ali je res — profesor dvo-pičnik se je razročil?

— Da!

— Kaj je pa vzrok.

— Naročil je šopek, da bi ga svoji nevesti poslal... a ga je pozabil položiti v škatlo ter poslal prazno staro škatlo z napisom: To si ti.

— No, srečni oženjenec — zdaj si brez dolgov. A povej; ko si z doto svoje žene plačal dolgove — ali ti je kaj ostalo?

— Da! Žena mi je ostala.

Sodnik: Prejdemo na zasliševanje prič. Prva priča Natan Bauhgedanke.

Priča: Tu! **Sodnik:** Torej vi ste Natan Bauhgedanke. Vaš poklic?

Priča: Agent.

Sodnik: Vere?

Priča: Katoliške.

Sodnik: Tako — katoliške? Koliko ste stari?

Priča: Ne vem.

Sodnik: To morate vendar vedeti — sicer pa imate krstni list.

Priča: Da, gospod sodnik, krstni list imam — a če bi po njem računal, bi bil šele šest tednov star.

Pri porotni obravnavi proti nekaterim »anarhistom« so prinesli v razpravo dvorano tudi več škatelj za sardine, ki so jih nezmotljivo sodni izvedenci prozlasili za bombe. Med porotniki je bil tudi zelo nehraber gospod, ki je nekaj časa nemirno gledal bombe in se potem oglašil za besedo.

Prosim, gospod prezident, te-le bombe... tik pred klopjo porotnikov... prosim... saj bi se znala zgoditi kaka nesreča...

Ah, kaj, je zarenčal prezident, saj imamo nadomestne porotnike.

Gospa A. (ki je vatirana in šminkana ter ima na glavi polno tu-jih las, v ustih pa umetne zobe): O, vi ne veste... moj mož... da... to je velik prijatelj narave!

Gospa B.: Tako? Pa na vas se to ne pozna.

Slovenci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metodal

Ob zastalosti delovanja želodca se je treba potruditi, da si izberemo prava sredstva, ki lahko želedec v kratkem pripravijo do krepkega, trajnega delovanja, ker je to glavni pogoj za vse druge funkcije človeškega telesa. V tej smeri izkušeno sredstvo je že 40 let po vsej monarhiji znani dr. Rose - balsam za želodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Zaloge v tukajšnjih lekarnah. VIII. a.

Fayeve pristne sodenske mineralne pastilje
se izvajajo iz zdravilnih vrelcev III. in XVIII. občine Soden pod Taussonom, ter so se iz-
STOLETJA
izborao obnesle pri kašlju, hripavosti in bronhialnem katarju.
Odklajajo prsnilce. — Cena 1'25 za škatljo. — Delira se povsod.

Pozor! Drože (Presperm) Pozor!

Naznanjam vsem odjemalcem za Drože, da sem preselil svojo znano tovarno v lastno hišo na Krakovski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno silo s turbino, zato mi je mogoče, postreči brez konkurence po nizkih cenah in z najboljšim blagom. — Opozorjam pa, da moje materične drože so za 50% boljše od vsakih spiritalnih drož. Spiritalne so mehke in vsebujejo vodo, zato jih nudi konkurenca po 80 vin.

Pričakujem cenjenih naročil in beležim s spoštovanjem

Makso Zaloker
tovarnar drož 3627
v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Pannonia iz Trsta dne 30. januarja 1913.
Utonia iz Trsta dne 7. januarja 1913.

in se ustavi v Mesini, Palermu, Neaplju iz Liverpoola

Lusitania dne 4. in 25. januarja, 15. febr. 1913.
Mauretania št. januarja, 1. in 22. februarja 1913.

Pojasnila, vozne karte:

Dunaj I., Kärntnering 4, Trst, Via Ghega 8, pri vseh agenturah v deželnih glavnih mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri tvrdki Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih agenturah in agentih Dalmacije. III. razred. Cena: Trst-New York 170 K, otroci pod 12 let K 85 — več 20 K pristojbine od osebe.

Plotenje in šivanje slamnikov.

Docela izurjena, strokovna moč, spretna v izdelovanju slamnikov, samostojna, se pod ugodnimi pogoji sprejme. Ponudbe s prepisi izpričeval na gališko ligo za pospeševanje obrta (Liga Pomocy przemyslowej) **Levov, Panska 11, Galicia.** 171

V hiši Janca Trdinova ulica št. 8 pritlično 146

se prodaja nekaj rabljene pisarniške opreme.
Ravno tam se prodaja tudi registrirna blagajna

4 predali. Vse navedene stvari so še v zelo dobrem stanju.

Ceno težko posteljno perje
1 kg sivga očiščenega 2 K, boljše K 240, napolbela K 360, belo K 480, prama mehke K 6 —, veleprima K 720. Najboljše vrste snežno belo perje K 960. —
Izdelane postelje
iz neprodnega rdečega, modrega, belega ali rmenega postelnega inleta. Prav dobro napolnjeno! Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10 —, K 12 —, K 15 — in K 18 —, 2 metra dolga, 140 cm široka K 13 —, K 15 —, K 18 —, K 21 —. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3 —, K 350 in K 4 —, 90 cm dolg, 70 cm širok K 450, K 550 in K 6 —. Nepovojno se zamenja ali denar nazaj. Natančni ilustrirani cenik gratis in franko. 2915
Benedikt Sachsel, Lobes št. 35, pri Plizju na Češkem.

Pozor! Pozor!

V Mariboru deset minut od kolodvora se prodaja:

dve majhni pritlični hiši

z vrtom in stavbiščem, od južnega kolodvora v Mariboru tričetrt ure oddaljeno v Poljskavi je oddati majhen vinograd z okoli 8 orali, med tem okoli 2 orala novonasaženega vinograda in travnika, krme za okoli 4 živine in majhna gospodarska hiša z vinčarijo, senjakom in čebelnjakom.

Veliko posestvo

pol ure od Maribora; južni kolodvor v Freiddegu z okoli 28 orali zemljišča, od tega novonasaženega vinograda okoli 5 oralov, drugo gozd, velika drevesnica, travniki, čebelnjak, 2 vinčarski hiši in gospodarska krme za 10 živine, vina se vsako leto prodajo z vinotočom pod vejico, dalje se prodaja tudi mleko. Vsi trije objekti se prodajo ceno radi drugega podjetja. Ceno pove pisмено gospodar **Ludovik Sabukoschek**, trgovina z barvami, **Edmund Schmiedgasse 9.** 154

48 urah

ozdravi brez vbrizganja pri gospodih in damah vse bolezni snolovil, iztok, kapavico, bolezni v mehuru, kjer drugi pomočki odpovedo.

Hernial - Dragée

Škatlja (100 kom.) K 5 —. 2 škatlji za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta' Laboratoire de Produits Chimiques à Paris

Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko:

Lekarna Mariabitt, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20

po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Stampilije
vseh vrst za urade, družstva, trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj kavčkovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franko. 235

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke
cilindre, čepice itd.
najnovejše fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

dežnike in solnčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Najboljši in najcenejši nakup!

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Predno se obrnete drugam, oglejte si

mojo bogato zalogo pravih, najfinjših

švicarskih ur iz

zlata in srebra, ure

za dame z diamanti

in briljanti, zapest-

nice, uhane, vratne

veržice, poročne

in druge prstane,

krasne nastavke iz

kina srebra, na-

mizna orodja itd.

Zahtevajte cenik,

pošljem ga zastoj!

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni

delavnici točno in solidno.

..

..

..

..

..

..

..

..

..

..

..

..

..

..

NARODNA TISKARNA

V LJUBLJANI

se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic, računov, jedilnih listov, mrtvaških listov, kuvert, vizitnic itd.

Istotam izhaja dnevnik »Slovenski Narod«, tednik »Slovenski Dom« in mesečnik »Ljubljanski Zvon«.

Telefon šte. 85

Telefon šte. 85.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalec streh in klepar, vpeljalet

strelododov, ter instalater vodododov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-

vanje vsakršnih kleparskih del ter po-

krivanje z angleškim, francoskim in

tuzemskim škrliljem z

asbest-cementnim škrliljem (Eternit) patent Haischak

z izbočno in ploščnato opeko, lesno-

cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-

parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprema. Posteljni posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Velezanimiv

slikozor

z mehanično izmenjavo slik. **Samo za gospode!** Zraven 50 velepikantnih fotografskih posnetkov zastoj. Slike se sprico posebnimi ostrimi okularji vidijo **posebno lepo in jako plastično** in pancrmo z mehanično premeno slik zaradi pikanterije radi kupujejo. Kompletna panorama s 50 fotografijami samo kron 3-50. — Edina prodaja po povzetju: 4744.

M. Swoboda, Dunaj, III., Niessgasse 13-23.

Naročila za

visitnice

sprejema

Narodna tiskarna

in

Narodna knjižnica

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Beznamnim naročnikom so po pošti s povzetjem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nabavlja sedaj v lastni hiši

Franca Jožeta cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve

Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specialitet blaga.

Zavod za uniformiranje.

Razglednice

umetniške,

in pokrajinske

se dobe vedno v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“

Prešernova ulica 7.

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično **ribje olje** iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zaslize-nost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljša preizkušnja in mnogostransko priporočena **trpotčev sok**. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijske specialitete.

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh bolnišniških blagajn.

Razpošilja se 2 krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Josip Čizmar

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Ostanke blaga

obleko, hlače, paletot, damsko obleko, plašč, suknjo itd.

Eksport tvornice suknega blaga 133

Karl Kasper, Innsbruck št. 57.

ki so se mi v množicah nakopičili, oddajam, da se jih čimprej izne-
: : bim, daleč pod ceno! : :
Zadosti za popolno meško

Zahtevajte vzorce ostan-
kov moškega in dam-
skega blaga pošt.
prosto.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Gradišče 7

oblastv. konc. inštalater za električne naprave, luči, prenos
silic, dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strel vodne naprave!
Poprava v stroko spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, pro-
računi na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najno-
vejimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidno!

Triumph

Štedilnike, peči,

trajno gorilne vloge.

(za vzdat v lančene peči)

varstvena

znamka

ceniki zastoj!

Do bavnih nastolov se usakemu naznani jo.

Triumph tovarna

Štedilnikov in peči z z.o.z. Wels

Gorenje Avstrijsko.

V. Parma**Balkanska koračnica**

za klavir

ki se je igrala prvič 24. t. m. v slovenskem deželnem
gledališču in ki je žela tako buren aplavz, da se
je morala ponoviti, je ravno izšla v založbi

Narodne knjigarne.

Dobl se jo v vseh knjigarnah tu in na slovanskem jugu.

Cena K 1-20, s poštnino 10 v več.

Kaj je kulanca v zavarovalnih stvareh

kaže najjasneje ta-le pripis, ki ga je prejel

generalni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani:

Slavni generalni zastop!

V privitku pošiljam vse tri pravilno podpisane pobotnice,
potrjuje prejem zavarovalnine svojega pokojnega soproga dr. Janka
Vilfana v Radovljici.

Ne morem si kaj, da ne bi pri tej priliki izrazila svoje naj-
iskrenejše zahvale in priznanja za nad vse točno likvidacijo in
neverjetno hitro izplačilo zavarovalnine.

Moj soprog je bil zavarovan še pri drugem zavodu, toda ugo-
toviti moram, da točnost tega zavoda daleko ne dosega banke „Slavije“.

V Radovljici, dne 26. decembra 1912

Jela Vilfan mp.

128

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
zimnat modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Tovarna oljnatih barv, laka in firnežaTelefon
številka
154.**BRATA EBERL**

črkostikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana

Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Blagovolite pisati po vzorce in cenike!!

dobite jih poštne prosto!

Havlíčkové tkanine, čeriji, damski in kanafasi
so že od leta 1887. najboljše kakovosti.

Pošiljam na zahtevo tudi vzorce plesnega, spomlad-
nega in poletnega blaga, kakor tudi vse izdelke za
domaćnost in za oprave nevest.

V. J. Havlíček in brat, izvozni zavod, Poděbrady (Kralj. Česko).

Najboljši češki nakupni vir!

Dobro in ceno posteljno perje

1 kg novega sivga, puljenega po-
stelnega perja K 2—, boljsega
K 2-40, polbelega K 2-80, belega
K 4—, boljsega K 6, gosposkega
K 8—, puljenega K 8—, puh, siv K 6—, 7—, 8—, puh, bel
K 10—, prsni puh K 12—, carski puh K 14— od 5 kilogramov
naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega, rdečega, modrega,
rumenega ali belega nankinga,
pernica okoli 180 x 120 cm vel. z dvema zglavnikoma okoli 80 x 60 cm vel., zadosti
novim, sivim, stanovitnim perjem K 16—, napol puh K 20—, puh K 24—, pernica sa-
ma K 12—, 14—, 16—, zglavnik sam K 3—, 3-50 in 4—. Pernica okoli 180 x 116 cm
vel. K 15—, 18—, 20—, zglavnik okoli 90 x 70 cm vel. K 4-50, 5— in 5-50, spodnja
blazina okoli 180 x 116 cm vel. K 12—, 15—, 18—. Otroške postelje, posteljne pre-
obleke, rjuhe, flanelaste odeje, kovrči, modroci itd. Najceneje razpošilja po povzetju, za-
vojnina zastoj, od K 10— naprej franko. 4063

JOZEF BLAHUT, Dešenice št. 38 (Sumava).

Neugajajoče se zamenja ali denar nazaj. Zahtevajte natančen ilustrovani cenik gratis in franko.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat naznanja

mladeničem, rojenim leta 1890, 1891, 1892 in 1894.

ki stopijo letos v naborna, odnosno črnovojna leta:

1.) da so v smislu § 34. vojnih predpisov I del, 1 zvezek

od 27. januarja do 3. februarja

imeniki onih mladeničev, ki pridejo letos k naboru v mestnem vojaškem uradu,
Mestni dom, I. nadstropje in v uradnih urah vsakemu na ogled. Kdor opazi
kako izpustitev ali napačen vpis, ali ima pomislek proti prošnji za nabor v
bivališču ali za vojne glajšave, naj to pismeno ali ustno naznani tukajšnjemu uradu;

2.) da so v smislu § 8. črnovojnih predpisov

od 27. januarja do 3. februarja

v omenjenem uradu na ogled imeniki domačih in tujih, leta 1894 rojenih, od
1. januarja 1913 črnovojništvu podvrženih mladeničev. Pogreški naj se pismeno
ali ustno naznanijo tukajšnjemu uradu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 9. januarja 1913

Odlično, avstrijsko, najbolje uvedeno

zavarovalno društvo

z mnogimi strankami ki se peča z zavarovanjem proti ognju,

vionu, poku šip, nezgodam, življenju itd.

odda za Kranjsko in Primorsko**glavno zastopništvo**

z bivališčem v Ljubljani proti stalnemu dohodu in proviziji.

Ponudbe zmožnih oseb pod „kavoljo 2000 7 a“ na anončno

ekspedicijo Kleinreih v Gradcu. 260

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prilaga svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno spno.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Javna dražba.

V nedeljo, 26. t. m. ob 3. pop. se vrši v Sodražici št. 50

prostovoljna javna dražba nekdanjega

Lenčkovega posestva v Sodražici št. 89

obstoječega iz njiv, travnikov in hiše, ki je pripravna za vsake vrste trgovino in v kateri se že nahaja gostilna s trafiko in sodavičarska obrt, nadalje

posestva v Travni gori

obstoječega iz hiše z gostilniško koncesijo, iz košenic ter obilo gozdnih parcel.

Kupi se v ljudno vabilo k tej dražbi, kjer se jim nudi izvanredna prilika za nakup tega slovečega, dobro se obrestujočega posestva.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

vozniških koles

šivalni stroji

za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za

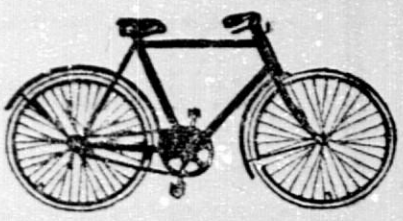
vezenje v hiši.

Pisalni stroji

„ADLER“

Pletilni stroji

vseh velikosti.

Povest trgovskega pomočnika.

Gospod Perchal, eden najboljših trgovskih nsotrudikov, zaposlen v neki veliki trgovini v Parizu, je bil bolan več let na resni bolezni.

Imel sem — pravi on — močne pekočine in drisko z zaporednimi vetrovi. Skupno z drugimi odpadki bila pomešana kri in bela tekočina. Jaz nisem mogel več prebavljati. Zelo sem

hujsal od dneva do dneva. Poskusil sem mnoga sredstva, čiščenje, puščanje krvi, kopanje, kar mi ne ni ozdravelo. Zapuščen od vseh, obupan, ni mi preostajalo drugega nego — smrt. Da izpolnim svet prijatelja, sem rabil prašno ogljje „Belloc“. Po 3-4 dneh sem se počutil boljšega ter mogel poizkusiti pečeno meso, to česar nisem mogel nekaj mesecev poprej. Po osmih dneh se je končala driska — ozdravel sem. Ker sem mogel jesti, prebavati, in se je odstranila driska, so se mi kmalu povrnila moči ter sem začetkom meseca popolnoma ozdravel. Claudio Percchal, trg. pomočnik. Pariz, 29. nov. 1896.

V resnici zadostuje, da se uživa ogljje Belloc po vsakem kosilu po 2-3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bolezni, da celo zastarele bolezni in take, ki se zoperstavljajo vsakemu drugemu zdravilu.

Ogljje Belloc provzroča prijeten občutek v želodcu, daje tek, pospešuje prebavo in odstranjuje telesno zaprtje, ogljje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu po jedi, proti migreni, prebavljanju, proti gorečici, proti vzpehavanju, kakor tudi proti vsem živčnim boleznim želodca in čreves.

Najpriprostejše sredstvo živati ogljje Belloc v prašku je, da se v kupci na čisti ali posajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Ogljje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so ogljje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbe brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoti, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogljjev prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc. 2-3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolečine, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto ogljje Belloc. Zadostuje v usta jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy A. Bohinc lekarna Ph. Mr. Jos. Čizmař.

Ljubljana

Fr. Ševčik

Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevice in puške Boek s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštne prosto.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Kot prvi edini slovenski oblastveno konce sion. optik in strokovnjak priporoča svo

optični zavod

kakor vsakovrstne očala in ščipalnike, toplotne, srakomere, hygrometre, daljnogleda vseh vrst, kakor „Zeiss, Busch, Goerz“ itd., ter vse v to stroko spadajoče predmete. Vsa popravila izvršujem točno in solidno v svoji elektronični obratovni urejeni delavnici.

Zahtevajte cenik, pošllem ga zastonj.

Ustanovljeno 1945.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apertura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

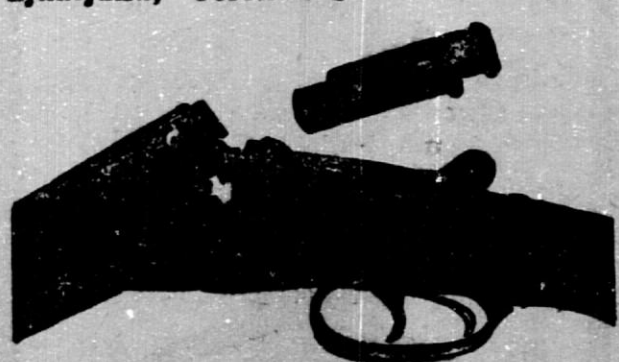
August Agnola

Ljubljana, Dunajska cesta 13
Izborna zaloga namiznih in nastropnih svetilk najnovejše vrste po nizkih cenah

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi

umetniški ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Cenovnik zastonj in poštne prosto.

POZOR!

Vile, stanovanjske hiše stavbne parcele v mestu kot v okolici se pod jako ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo:

Valentin Accetto

Kolodvorska ulica šte. 8.

Pozor! Na obroke! Berite!

Največja in najposobnejša trgovka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na jugu Avstrije — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

ALFONZ BREZNIK

sočno zaprisoženi strokovnjak c. kr. dež. sodnije in učitelj Glasbene matice.

»Zvezda« nasproti : nunske cerkve : Ljubljana, Kongresni trg št. 15 »Zvezda« nasproti nunske cerkve :

Na obroke od 10—15 K naprej klavirji, pianini in harmoniji : prvovrstnih svetovnih tvrd : Bösendorfer Stelzhammer, (najboljši klavirji sedanosti) Bötz & Heitzmann (neprekosljivi pianini), Laub & Gloss (koncertni harmoniji) in Höpfer (amer. harmoniji od 90 K naprej). Opozorjam, da imam klavirje gor. omeni, najboljših dvornih tvrd izključno le jaz (nikdo drugi), edini generalni zastopnik za Kranjsko v velikanski izbiri (vedno 30 do 40 klavirjev). 10letna postavnoobvezna garancija. Tudi preigrani klavirji v zalogi. Ugodna zamenjava. Najemnik postane lastnik, klavirja, dočim je dosegla najemnina višino kupnine. Uglasevanje in popravila točno in ceno. Velikanska zaloga violon, citer, tamburic, kitar, strun itd. 186

Najnižje cene! Najboljše harmonike (zahtevajte cenik). Najnižje cene

Lepi striček

Francoski spisal Guy de Maupassant; prevel Oton Župančič.

Broš. K 350.

Vez. K 470.

Rienzi, zadnji tribunov

Zgodovinski roman v 2 delih. Spisal Edward Lytton-Bulwer.

Broš. K 4—.

Vez. K 520.

Narodna knjigarna

Ljubljana, Prešernova ul. 7.

Poštnina posameznim knjigam je 20 v.

Sapho

Slike iz pariškega življenja. — Francoski spisal Alphonse Daudet; prevel Oton Župančič.

Broš. K 2—.

Vez. K 3—.

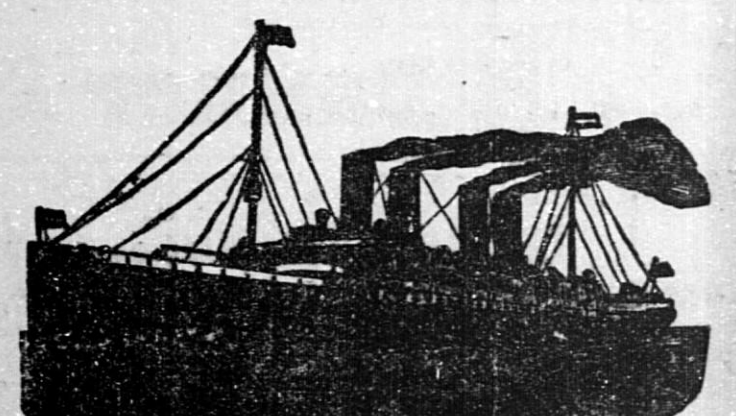
So knjige nad vse zabavne in zanimive, da kdor jih čita obdržega v največji napetosti, da jih ne odloži preje iz rok, dokler ni prečital zadnjega stavka.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

3411

Bremna v New York

s cesarskimi brizoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica šte. 35

nasproti obteznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštna, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudimo posebno ugodno in izredno ceno čez Balveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!!

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

priloga po tvorniški cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, Steyr, „Mauser“ in „Bayard“ samokresli najbogatejših izbiro že od K 5-50 naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 4658 Cenovnik gratis in franko.

Najboljši češki nakupni vir.

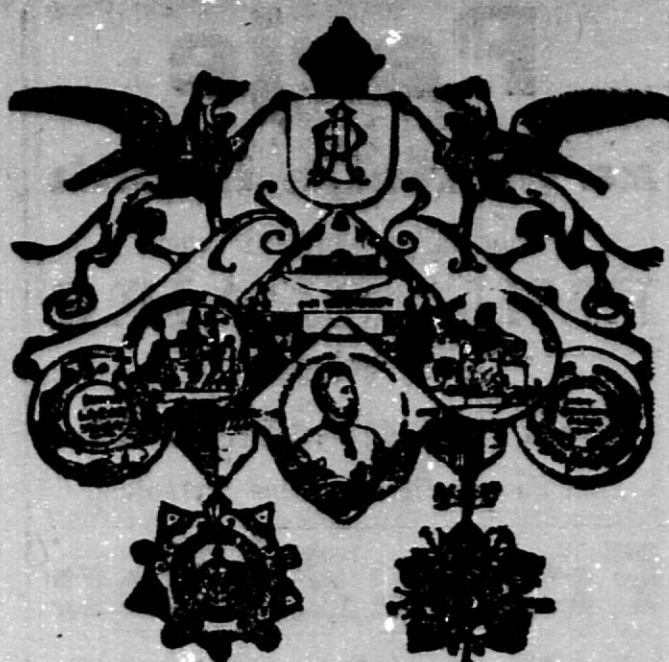
Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljše 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg velefinnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priloga svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremožljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

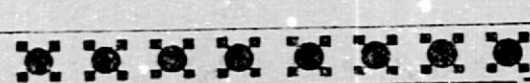
Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6, Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine

priloga

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priloga svojo veliko izbor dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na trdko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napisi. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepričajte se! 3440 Prosim, prepričajte se!

Idrija - Logatec, kolodvor.

Avtomobilna zveza

Idrija - Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije:

ob 6— zjutraj
ob 12— popoldan
ob 3-30 popoldan

Prihod v Logatec:

ob 7-50 zjutraj
ob 1-40 popoldan
ob 5-10 popoldan

Odhod iz Logatec:

ob 8-30 zjutraj
ob 2-30 popoldan
ob 6-30 zvečer

Prihod v Idrijo:

ob 10-20 zjutraj
ob 4— popoldan
ob 8-15 zvečer

Cene z avtomobilnim umnibusom:

4649 I. razred II. razred
za osebo za osebo
Idrija - Logatec ali nasprotno K 3— K 2—
Idrija - Godovič 1-50 1—
Godovič - Hotedrška 1-50 1—
Hotedrška - Logatec 1-50 1—

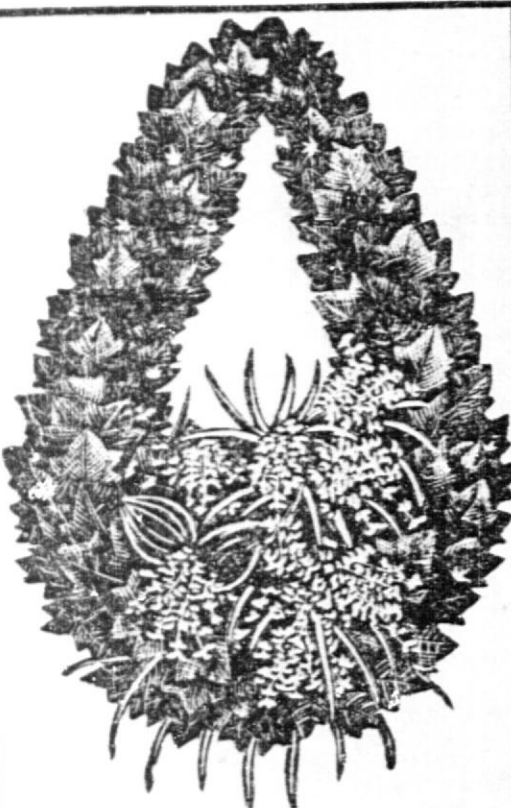
Cene s kombiniranim avtomobilom:

4649 I. razred II. razred
za osebo za osebo
Idrija - Logatec ali nasprotno K 3— K 2—
Idrija - Godovič 1-50 1—
Godovič - Hotedrška 1-50 1—
Hotedrška - Logatec 1-50 1—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamemo nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi vljudo priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Gene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2—60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere.

FR. IGLIČ Ljubljana, Mestni trg 11-12.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Štajerske fužine litega jekla

Fužine: Judenburg (Štajersko)

Centrala: Dunaj VI., Wallgasse 39

Danner & Co.

Izdeluje najboljša elektr. jekla za
:: orodje, konstrukcijska jekla, ::
jekla za vrtanje kamenja,
jeklo za sekire, nože in
različno domače orodje,
:: pile, kladva l. t. d. ::
:: najboljše kakovosti. ::

Dopisuje: slovensko, hrvaško, srbsko, rusko,
:: francosko, angleško, italijansko itd. ::

Avtomobilske vzmeti.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York

Red Star Line

Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2,4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak terek popoldne

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York

v Ljubljani, Kolodvorska ulica odsej stev. 35, od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

ELEKTROTEHNIŠKA DELNIŠKA DRUŽBA

PREJE

KOLBEN IN DR. PRAGA-VYSOCANY

Dinamo stroji in električni motorji. :: Naprave za električno razsvetljavo in prevajanje električne sile. :: Električni obrat vseh vrst. :: Ventilatorji. :: Turbogeneratorji, električne železnice in lokomotive, kerjavi in dvigala. :: Obločnice in žarnice vseh vrst. :: Vodne turbine vseh sestavov (Francis, Pelton). :: Točna, cena in hitra popravila vseh električnih strojev drugih tvrdk. :: Vse potrebe za instaliranje. :: :: :: ::

Prodaja pod Rožnikom pri Ljubljani
ljani pod ugodnimi pogoji!

2 majhni hišici

na lepem prostoru in z lepim vrtom.
Tomaž Čeh, Rožna dolina št. 267
pri Ljubljani. 132

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove
vzorke 3 za 1 K, 6 za
1 K 80 h, 12 za K 3-40.
Ilustrovan cenovnik z
zdravniškimi nasveti
gratis in franko (zaprto
30 h). I. Singer,
higienična manu-
faktura, Dunaj 1,
Wiesingerstr. 8 F.

Ni več beganja kadilcev cigaret „Ottoman“

ker so s sodbo upravnega sodišča na Dunaju od 9. marca 1912 vse imitacije izbrisane.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 58.461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje cigaj pisarne so v asneji bančnej hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Okrajno zastopstvo za Ljubljano

največje vzajemne življenske zavarovalnice 138

(služba spojena s pokojnino) se odda. Akvizicije zmožni gospodje naj
ponudbe z navedbo referenc pošljejo pod „Fleiss und Erfolg 1515 F 323“ na
anončno ekspedicijo Jos. A. Kienreich, Gradec, Sackstrasse šte. 4.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovcve in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
težje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
zvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani ocniki zastoj.

Maslo, malisno šupo, suhe gobe, vinski kamen

jabolka namizna in hruške za most, fižol,
oves, pšenico, ječmen, bučne peške, ko-
ruzno slamo, smrekove storže, zelod,
krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor
tudi petrolejske in oljate sode, ter močnate
solne in otrobne vreče kupi vsako množino

veletrgovina ANTON KOLENC,
Celje, Graška cesta 22. 3095

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K
50 vin., s pošto 20 vinarjev več

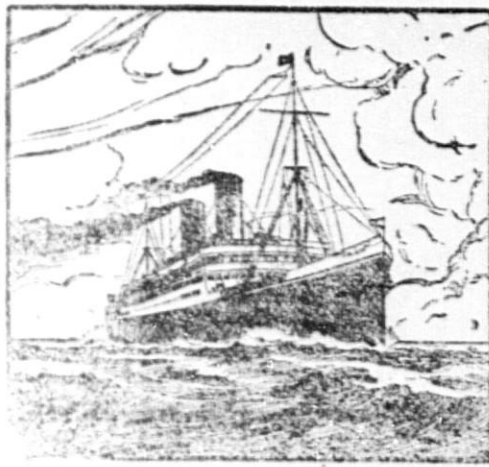
:: Opatov praporščak ::

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K
70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Potniki v Severno in Južno Ameriko
se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires,
Rio de Janeiro, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z drema vijakoma
električno razsvetljavo, brezničnim brzajom, na
katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da

dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopeli itd.

ODPOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni.

Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za

Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Gramofonske plošče

Triplav-Rekord in Sava-Rekord

z najnovejšimi slovenskimi posnetki
se izšle in se dobe v

:: ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana

Sedna ulica št. 5.

Na velja zaloga godbenih avtomatov in gramofonov.

Cen. gg. gostilničarjem
posojujem godbene av-
tomate brez vsakega
plačila in dajem se od
nabranega denarja od-
stojke. — Kdor rabi
tedaj avtomat, naj se
zglasí — tudi pisмено
Ako imate gramofon,
pišite po seznam naj-
:: novejših plošč. ::

Vinko Majdič

valjčni mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvajanja priznana naj,
boljših pšenčnih mok in krmin izdelkov
iz najbolj izbranih pšenčnih
vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode
v se in dajo kvantitativno nedosegljiv
pudelek, kar je zlasti za gospode pe-
kovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 65
V Ljubljani, Cerknici, Trnovem,
Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Za-
dru, Spiketu, Ercegovem, Kotoru,
Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu,
Inostu, Bolcanu in Tridentu
Erzjavci: Valjčni mlin, Kranj.

Gospodinje!

Ne kupujte presnega masla ali nadomestila zanje, dokler niste poizkusile slovite splošno znane svetovne znamke

BLAIMSCHEINA

UNIKUM

MARGARINE

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše go-
veje obistne tolsče z visoko
pasterizirano smetano, ima torej največjo re-
dilno vrednost in je resnično zdrav.

„UNIKUM“ ni umeten, nego najčisti
naravni izdelek.

„UNIKUM“ je 50% cenejši od na-
za 50% vadnega presnega
masla in zajamčeno mnogo izdatnejši nego to.

SAMO BLAIMSCHEINOV

„UNIKUM“ je resnično edino in
pravo nadomestilo za
presno maslo, ki daleč prekaša vse doslej hvalisano.

Izdelovanje

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“
je varovano s stalno državno kontrolo in je to
razvidno na vsakem zavitku.

Cenjena gospodinja!

:: Ne dajte se torej begati od drugih oglasov in rabite za nadomestilo presnega masla za ::

pečenje

praženje

kuhanje

maslen kruh

samo

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ MARGARINO

Dobiva se povsod. — Poizkušnje gratis in franko.

Združene tvornice za margarino in presno maslo, Dunaj XIV.

Išče se vestna, event. vpokojena

poštna upraviteljica

za manjši poštni urad takoj. Ponudbe
z navedbo zahtevkov na upravištvu
»Svoj Naroda« pod šifro „Takoj“.
175

Zaradi prevzetja večje trgovine
oddam mojo sedanjo 189

trgovino

ki se nahaja 10 minut od mesta ob
državni cesti. Trgovina je zelo na pro-
metnem kraju in dobro vpeljana. Ka-
pitala za prevzetje zadostuje 1000 do
1500 kron. — Resna vprašanja pod št.
1000/1500 upravištvu »Sl. Naroda«.

! Superfosfat !

najpreizkušenejši, najzaneslivejši in
najcenejši

:: fosforovo kisló gnojilo ::

za vse vrste zemlje dalje 44

amonitakove, in kalijevosulfurove superfosfate

dobavljajo vse tvornice umetnih gnojil
kupčevalci kmetijske zadr. in društva.

Samo superfosfat
v ceni ni poskočil!!!

Centralna pisarna društva
avstr. superfosfat. tvornic

Praga, Příkopy 17.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana.
Telefon šte. 41.

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 30. avg. 1912

K 70,147.763.—.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papierjev strogo v okviru uradnih kurzovnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papierjev in posojila nanje.

Najkulantneje izvrševanje banknih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izpla-
čevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papierjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih
novcev. — Najemodaj varnih predelov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih pa-
pierjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačne revizije izrebanih vrednostnih
papierjev. — Promese za vsa zbiranja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dolniska glavnica K 8.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 800.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradežu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun **4 3 0** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje
 :: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih :: **4 4 0** :: vseh vrst po dnevnem kurzu. 152 ::

V CELJU! Slovenska tvrčka. V CELJU!

Izdeluje velike mostne tehnice za tehtanje živine in vozove vseh sistemov in velikosti.

Prevzame jih tudi v prenovljanje.

Stavbni in umetni ključavničar **IVAN REBEK** Celje, Poljanska ulica št. 14.

500 kron!!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „mazilo Rla“ ne odstrani v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, otiščancev itd. — Cena lončka z jamstvenim pismom 1 K. — Klemen, Košice (Kaschau) I. poštni predal 12/64 Ogrsko. 4206

Poročne prstane
 izdelujem najfinejše in po najnižji ceni v lastni delavnici.

Lud. Černe,

juvelir, trgovec z urami ter zapri-
 seženi sodni cenilec. 234
 Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

**Revmatizem, protin,
 nevralgije in ozeblina**

večkrat povzročajo neznosne bolečine. Za njih hitro pomirjenje in potlačenje, za oplašenje oteklin in obnovo premičnosti členov ter odstranjenje občutka mrgolenja učinkuje presenetljivo saneljivo

CONTRHEUMAN

bazena znamka (mentolosol-
 lidran kostanjev izvleček).

pri vteranju, masiranju ter v obkladkih. 1 lonček 1 K.
 Ako pošljete naprej K 1-50 dobite 1 lonček
 K 5- — 5 lončkov
 K 9- — 10 „

Izdelovanje in glavna zaloga v
B. Fragnerja lekarni,
 c. in kr. dvorni dobavitelj, Praga-III.,
 št. 203.

Pazite na ime izdelka in zalogo v
 izdelovalca. lekarnah
 V Ljubljani: lekarna Jos. Mayr,
 dr. G. Piccoli, Jos. Glizmar.

NEIGE DE FLEURS

(Cvetlični sneg)
 nova znanstveno izdelana
 krema za roke in obraz

igijsko najboljšo toaletno sredstvo sedanjosti. Dobiva se povsod! Lonček 80 h., skatija K 1-60.
 Zaloga: „Adria“, B. Cvančara v Ljubljani. Zaloga

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELHAUS. oblastveno avtor. In zapriženi patentni odvetnik
 na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOV

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Olnate
 barve

Suhe
 barve

Emajlne
 barve

Fasadne
 barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
 :: firnežev, ::
 :: čopičev, ::
 :: lakov, ::

Mavec
 (Gips)

Olje za pode
 in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastoj!

Ceniki zastoj!

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrčke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Velika izbira najmodernejših

kostumov, oblek, jop, plaščev, kril in pelerin
 v vsaki velikosti in fazoni, tudi po meri.

Bluze, nočne halje, predpasnike, perilo, modno in športno blago,
 nanovo vpeljana kožuhovina po najnižjih cenah.

Otroške obleke, plaščke, pelerince, čepice in klobučke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Delniški kapital: 150.000.000 kron.

Rezervni zaklad: 95.000.000 kron.

Podružnica o. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50, v lastni hiši.

Sprejema vloge proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga; rentni davek plačuje zavod sam; vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom najugodnejše. — **Zavod**

dovoljuje kredite v tekočem računu, nadalje stavbne, hipotekarne, carin-
 ske, davčno jamstvene kredite, remburzne kredite itd.,
 eskomptira menice in devize ter preskrbuje njih inkaso,
 izdaja nakazila, kreditna in priporočila pisma na vsa tržišča tu- in inozemstva,
 prodaja in kupuje tu- in inozemske rente, zastavnice, dolnice in srečke ter daje
 vestne nasvete pri nalaganju kapitala,
 izvršuje vse posle pri založitvi vojaško-ženitvenih kavetj, nadalje kavetj in vadlj,
 potrebnih za udeležbo pri razpisanih ofertih,
 sprejema vrednostne papirje v svrhu njih shrambe in uprave,

oddaja proti ognju in vplomu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim
 zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze) v hranitev,
 zavaruje srečke in izžrebanju podvržene vrednostne papirje proti kurznej izgubi
 ter oskrbuje brezplačno revizije izžrebajočih efektov,
 vnovčuje kupone, izžrebane vrednostne papirje in valute,
 dovoljuje prodajne na blago, vrednostne papirje ter sprejema borzna naročila
 za tu- in inozemske borze,
 preskrbuje za svoje komitente trgovalne informacije na vseh tu- in inozemskih
 tržiščih, itd. itd.

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolcan, Bregenc, Brno, Celovec, Dunaj VI., Feldkirch, Jablanice, Gorica, Inomost, Karlovi vari, Liberec,
 Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.